

INDEKS OSÓB

- Adam[us] de 67
[Albert, biskup] Albertus Vylnensis episcopus zob.
Tabor Wojciech
Albrecht, Albert (Albertus) Brandenburgensis marchio,
Prussiae dux, książę pruski 50, 78, 79, 84, 90, 91,
247, 257, 258, 272, 273, 289, 292
Aleksander Jagiellończyk, rex 82, 103, 116, 151, 170,
303, 317-322, 324, 325
Allexander dux, Vylnensis castellanus [Juriowicz
Aleksander] 317
[Andrzej, biskup] Andreas, Camenecensis episcopus zob.
Zebrzydowski Andrzej
[Andrzej, biskup] Andreas, Plocensis episcopus zob.
Krzycki Andrzej
[Andrzej z Górki] Andreas de Gorca zob. Górka
Andrzej
[Andrzej z Kościelca] Andreas de Cosczyelec zob.
Kościelecki Andrzej
[Andrzej z Kutna] Andreas de Cuthno, Rawensis
palatinus 317
[Andrzej z Oporowa] Andreas de Oporow zob.
Oporowski Andrzej
[Andrzej z Szamotuł] Andreas de Schamotuly,
Posnaniensis palatinus 317
[Andrzej z Tęczyna] Andreas de Thanczyn zob.
Tęczyński Andrzej
[Andrzej z Trzciany] Andreas de Thrcziana zob.
Trzeciński Andrzej
[Andrzej z Zakrzyna] Andreas de Zaxyn zob. Zaksiński
Andrzej
Anna, córka Władysława Jagiellończyka 72
Anna Jagiellonka 247
Anna Piastówna, księżna mazowiecka 243
[Bajazet II] zob. Turcy
Bal [Maciej] Sanocensis castellanus 318
[Balicki] Baliczski, Balyczky, terrae Rawensis prae-
fectus 61, 62
Balzer Oswald 92, 116, 161, 162, 194, 243, 260, 272,
273, 284
Barbara, córka Kazimierza Jagiellończyka 72
Barbara Radziwiłłówna, królowa 301
[Bartnicki Mikołaj] Nicolaus de Barthnyky, Plocensis
custos, Calissiensi praepositus 319
Barycz Henryk 135
[Bażyński Mikołaj] Nicolaus de Baysen,
Marienburgensis palatinus 317
Benis Artur 147
Berka, praedo 97
Bielski Ioannes, Gostinensis subiudex, exactor 60
Biem Marcin 214
Bierzwiński zob. Pucek
Bistram Nicolaus zob. Bystram Mikołaj
Blandowski, Blendowski Mathias, Ravensis exactor
120, 127
Bobrzyński Michał 99
[Bochotnicki Jan] zob. Oleśnicki Jan
[Bodzanowski Jan] Bodzanowski Ioannes 203
[Boglewski Mikołaj] Bogłowski Nicolaus, nuntius 231
[Boguski Jan] Bogucki Ioannes, Ravensis iudex 201
Bojarski Aleksander 162
[Bolesław Pobożny] Boleslaus dux 170
Bona, królowa 31, 49, 50, 63, 77, 115, 122, 147, 160,
193, 194, 198, 214, 215, 217, 229, 230, 234, 242,
283, 288, 289
[Boner Jan] Bonar Ioannes, Oswięczimensis castellanus
304
Boner Severinus, zupparius, burgrabius, Biecensis
castellanus, Biecensis, Oswiecimensis, Zathoriensis
capitaneus 212
Boner Stanisław 283
[Brandys Dionizy] Brandis Dionisius, praefectus telonei
aquatici, secretarius regis, Cracoviensis lectistrator
64, 72, 74
[Branicki Sebastian] Braniczki Sebastianus,
Camenecensis, Chelmensis, Posnaniensis episcopus
163, 211, 230, 277, 281
Brzeziński Józef 103, 157
[Buczacki Jakub] Iacobus de Buczacz, Plocensis
episcopus 230
Budzowski 62
Buza, subiudex terrae Cuiaviae, nuntius 230
[Bystram Mikołaj] Bistram Nicolaus, Lublinensis
subiudex, exactor 26
Caluski zob. Kałuski Stanisław
[Chabelski Szymon] Chabyelski Simon, Posnaniensis
canonicus et officialis, exactor 26

- [Chamiec Mikołaj] Chamyecz Nicolaus, revisor statutorum 128
- [chan tatarski] caesar Thartarorum Praecopensis zob. Tatarzy
- [Chelmicki Marcin] Chelmyczki Martinus, Dobrzinensis notarius, exactor 120, 127
- [Chelmski Marcin] Chelmski Martinus, Cracoviensis vexillifer 203, 230
- [Chodecki Otto] zob. Otto z Chodcza
- [Chodecki Paweł] zob. Paweł z Chodcza
- [Chodecki Stanisław] zob. Stanisław z Chodcza
- Chodowski 61
- [Chodowski Marcin] Chodowsky Martinus, Dobrzinensis exactor 107
- Chodziewski, Chodziesski Nicolaus de Pothulicze [Potulicki Mikołaj], Brestensis palatinus 277, 281
- Chojęński Jan, Choiński Ioannes, Poznaniensis praepositus, Cracoviensis archidiaconus, biskup krakowski, sekretarz królewski, kanclerz 49, 67, 137, 146, 163, 164
- Choranzycz 61
- Chroberski, dominus 60
- [Chrzastowski Hieronim] Chrzastowski Ieronimus, exactor 201
- [Chyliński] Chiliczki, iudex Novae Civitatis 271
- [Cieciszewski Marcin] Czyeczisschewski Martinus, exactor 60
- [Cikowski (Wojsławski) Mikołaj] Czykowsky Nicolaus, Cracoviensis gladiifer 319
- [Ciołek Andrzej] Cziolek Andreas, Warschowiensis iudex, exactor 62, 120, 127
- [Cybulski Aleksy] Czibulsky Alexius, Wissegradiensis subiudex et exactor 107
- Cynarski Stanisław 76
- Cytowska Maria 12, 13, 76, 92, 116, 129, 130, 161, 194, 214, 235, 302
- Czarkowski Andrzej, Gnesnensis praepositus, scholasticus, kanonik krakowski, sekretarz królewski 234, 304
- [Czechowski Jan] Czechowsky Ioannes, castrilublinensis notarius, exactor 71
- [Czermieński Andrzej] Czermienski, Czirmyenski Andreas, revisor statutorum, Podoliae exactor 38, 60, 71, 89, 107, 120, 127, 128, 201, 271
- [Czernicki Michał] Czernyczki, Czerznyczki, Czerniczki Michael, Cziechanoviensis, Makoviensis et Rozanensis subiudex, exactor 60, 107, 120, 127, 201
- [Czerny Jerzy] Czarny Georgius de Wythowycze, de Wythow, Vrzandoviensis tenutarius, Urzandoviensis capitaneus, dispensator, exactor 38, 60
- [Czerski Jakub] Czirski Iacobus, iudex terrae Dobrzinensis 128
- Dalmata Franciscus Niconitus 157
- Dantyszek Jan 76, 283
- [Decjusz Jost Ludwik] Decius Jost Ludovicus, secretarius regis 41, 273
- Dembińska Anna 214, 234, 235, 242, 272, 283, 284, 288, 294, 297, 298
- Dembiński zob. Dębieński
- [Derszniak, Derśniak Mikołaj] Dersnyak, Derszniak Nicolaus, Premisliensis iudex, Russiae exactor 26, 38, 60, 71, 89, 107, 120, 127, 271
- [Dębieński, Dembiński Walenty] Debienski Valentinus, refferendarius curiae 304; nuntius 230
- [Dłotowski Stanisław] Dłothowski Stanislaus, Plocensis exactor 201
- [Dobrogost z Ostroroga] Dobrogostius de Ostrorog zob. Ostroróg
- Dogiel Maciej 76, 77, 194
- [Domarat Stanisław] Domarath Stanislaus, Sandomiriensis dispensator, Sandomiriensis, Pyelsnensis exactor 106, 107, 120, 203
- [Drohojowski Jan] Drojowski Ioannes, Chelmenensis episcopus 304
- [Drzewicki Maciej] Mathias de Drzewycza, Drzewicza, Cracoviensis scolasticus, Skarbimiriensis praepositus, Cuyaviensis, Premisliensis, Wladislaviensis episcopus, vicecancellarius, Gnesnensis archiepiscopus 26, 67, 76, 84, 126, 318, 320, 325
- Dwornicka Irena 33, 34, 44, 45, 51, 54, 62, 138, 235, 302, 312, 315, 317, 319, 320, 324, 326, 327
- Dworzaczek Włodzimierz 146, 160, 162, 194, 214, 272
- [Dymitr Puciatycz] zob. Kijów
- Dziaduski Ioannes, Wladislaviensis decanus, secretarius regis, Premisliensis, Chelmenensis episcopus 230, 277, 281, 304
- Działyński Tytus 146
- [Dzierzgowski Jan] Dziergowski Ioannes, Cziechanouiensis dapifer et exactor, Mazoviae palatinus, Varschoviensis, Nurensis capitaneus 107, 304
- Dzierzgowski Nicolaus, Wladislaviensis episcopus, Gneznensis archiepiscopus, legatus natus, primas 277, 281, 289, 304
- Dzik Stanislaus, nuntius 231
- Dzik Vincentius, exactor 26
- [Dziwisz Ambroży] Dziwiss Ambrosius, Piotrcouiensis et Radomscensis exactor 107
- Elżbieta, córka Ferdynanda I Habsburga 162, 247
- [Erazm z Kretkowa] zob. Kretkowski Erazm
- Estreicher Karol 12

- [Farnese Aleksander] zob. Paweł III
 Ferber Maurycy, biskup warmiński 84
 [Ferdynand I, cesarz] Ferdinandus, rex Romanorum, Hungariae, Bohemiae etc. rex 72, 97, 162, 214, 242, 245, 247, 256
 [Firlej Mikołaj] Firley Nicolaus, Lublinensis palatinus 328
 [Firlej Piotr z Dąbrowicy] Petrus de Dambrovicz, Dambrouycza [Piotr z Dąbrowicy], Russiae palatinus, Lublinensis palatinus, Chelmensis castellanus, Radomiensis Casimiriensisque capitaneus 67, 211, 230, 304
 [Fryderyk] Fredericus, magister generalis Ordinis Teutonici in Prussia 79
 [Fryderyk II] Fridericus dux Legnicensis 236, 292, 293
 [Fryderyk Jagiellończyk] Fridericus cardinalis, primas, archiepiscopus Gneznensis 317, 318
 [Gamrat Jan] Gamrath Ioannes, Rauensis capitaneus 230, 235
 Gamrat Piotr, Gamrath Petrus, Patrus de Gamratis, archiepiscopus Gnesnesis, Cracoviensis episcopus 146, 163, 211, 230, 234, 277, 281
 [Gardzina Mikołaj] Gardzyna Nicolaus de Ludbranz, Calissiensis palatinus 317
 [Garwaski Paweł] Garvaski Paulus 209
 Gawonski Paulus, exactor 271
 Gąsiorowski Antoni 49, 63, 115, 122, 137, 160, 162, 272, 283
 [Gwieński Jan] zob. Iwieński Jan
 [Gładzianowski Jakub] Glandzyanowsky, Glandzyanowsky Jacobus, Lanciciensis gladifer, exactor 314, 315
 [Głogowski Albert] Glogowski Albertus, Gostinensis pincerna, Gostinensis exactor 127, 203
 [Głokowski Walenty] Gloskowski Valentinus, Warsoviensis et Nurensis exactor 60, 107, 201
 [Głowacki Jan] Glowaczki Ioannes, Siradiensis iudex, dispensator, Siradiensis exactor, nuntius 107, 203, 230
 Gnoyenski 61
 Goczanowski Ioannes, exactor 38
 Golan [dictus] zob. Szymanowski Jan
 Golczewski Andrzej zob. Sierpski Andrzej
 [Goliński Adrian] Golinski Adrianus, Czirnensis castellanus 163
 Gołąb J. 50, 116
 [Gołdacz Piotr] Goldacz Petrus, nuntius 231
 [Gołogórski Jan] Gologorski Ioannes 61
 [Gołuchowski Jan] Goluchowski Ioannes, Sandomiriensis subiudex 230
 [Gomoliński Stanisław] Gomolynski, Gomolinsky Stanislaus, Rosperiensis castellanus, Siradiensis notarius terrestris, Vielunensis capitaneus, revisor statutorum, exactor 26, 38, 128, 201, 304
 Gorczak Bronisław 12, 13, 76, 77, 80
 Goryński Piotr, Gorinski Petrus, Petrus de Gorinino, Cziechanoviensis capitaneus, Masoviae palatinus, vicesgerens mazowiecki 63, 111, 161, 163, 211, 235, 266, 230
 [Gostyński Jan] Gostinski Ioannes, nuntius 230
 Górka Andrzej, starosta wieluński 50
 [Górka Andrzej] Andreas de Gorca, Poznaniensis castellanus, capitaneus generalis Maioris Poloniae 163, 230, 231, 272, 273, 304
 [Górka Łukasz] Lucas de Gorka, Poznaniensis palatinus, Cuiaviensis, Wladislaviensis episcopus 126, 163, 211, 230
 [Górski Jan] Gorski Ioannes, Poznaniensis archidiaconus, secretarius regis 67
 [Górski Jan] Gorski Ioannes, exactor 271
 [Górski Piotr] Gorski Petrus, exactor 26
 Górski Stanisław (Teki Górskiego) 63, 76, 84, 93, 126, 160, 193, 283, 288, 297
 [Górski Wojciech] Gorsky Albertus, Wladislaviensis scolasticus, Poznaniensis cancellarius 319
 Grabia Nicolaus, vicecancellarius regni, Chelmensis castellanus, Lubomliensis capitaneus 304
 Grabski Albertus 107
 [Grabski Andrzej] Grąbski Andreas, exactor 26
 Grambiczki Ioannes, Plocensis subdapifer, exactor 26
 Grażyński Michał 289
 Grodziski Stanisław 98
 [Grudziński Albert] Grodzienski Albertus, revisor statutorum 128
 [Grudziński Andrzej] Grodzienski Andreas, exactor in palatinatu Calissiensi 120
 [Grudzieński Stefan] Grodzienski Stephanus, Calissiensis vexillifer, nuntius 230, 235
 Henryk Walezy 147
 Herburt Jan 12, 161, 243, 257, 260
 Hieronimus, probator iuratus officinae monetariae 41
 [Hieronim z Kobyłina] Jeronimus de Cobylyno zob. Kobyłański v. Kobyliński Hieronim
 [Hieronim z Łaska] Hieronimus a Lasco zob. Łaski Hieronim
 Holszański Paweł 288
 Hozjusz Stanisław, Hosius Stanislaus, iuris utriusque doctor, Cracoviensis canonicus, secretarius regis 283, 304

- [Iłowski (Kilowski) Aleksander] Iłowski Alexander, Wisnensis et Lomzensis exactor, pincerna, dispensator 60, 107, 120, 201
- Isdbiński [Wacław?] 158
- [Iskrzycki Mikołaj] Iskrziczki, Iskrziczski Nicolaus, dispensator 60, 61
- [Iwanowski Mateusz v. Maciej] Iwanowski, Iwanowsky Mathias, Lucouiensis exactor 201, 271
- [Iwieński Jan] Giwiński [Giwieński], Iwiński Ioannes, Calissiensis succamerarius et Poznaniensis exactor, revisor statutorum, nuntius 38, 128, 230
- Izabella Jagiellonka 194, 214, 234
- Izdbieński Benedykt, egzaktor kaliski 120
- Jagiellonowie 301
- [Jakubowski Rafał] Jacobowski Raphael, dispensator 60
- [Jan, arcybiskup gnieźnieński] zob. Łaski Jan
- [Jan] Ioannes, marchio Brandenburgensis 292, 293
- [Jan, biskup] Ioannes, Chelmensis episcopus zob. Dziaduski Ioannes
- [Jan, biskup] Ioannes, Poznaniensis episcopus zob. Łatański Jan
- [Jan, biskup] Johannes, Posnaniensis episcopus zob. Lubrański Jan
- [Jan Olbracht] Joannes Albertus, Albertus rex 82, 95, 103, 151, 166, 199, 233, 247, 248, 256, 259, 287, 303, 312, 314-316, 318
- [(Jan) Stefan] Johannes Stephanus, voyewoda Moldauiae, [wojewoda (mołdawski) wołoski] 318, 322
- [Jan z Łaska] Iohannes de Lassko zob. Łaski Jan
- [Jan z Mielca] zob. Mielecki Jan
- [Jan z Oporowa] zob. Oporowski Jan
- [Jan z Przerąba] Johannes de Przeramb zob. Przerębski Jan
- [Jan z Sienna, właśc. z Oleska] Johannes de Syenno, Malogostensis castellanus 317
- [Jan z Tarnowa] Johannes de Tarnow, Ioannes comes in Tarnow zob. Tarnowski Jan
- [Jan z Tęczyna] Ioannes comes de Thanczin zob. Tęczyński Jan
- [Jan z Trzciany] Ioannes de Trczyana zob. Trzciański Jan
- [Jan z Węgier, Węgrowski] Ioannes de Wangri, terrae Ravensis iudex, exactor 26
- [Jan z Wieczfni] Ioannes de Wieczwna, Plocensis castellanus, Brathionensis capitaneus 67
- [Jan z Zabrzezia] Johannes de Zabrzeze zob. Zabrzeziński Jan
- [Jan z Zarębów] Ioannes de Zaramby, Zaramba, Zarembo Ioannes, Calissiensis castellanus, Calissiensis dispensator, Zacrociemiensis praeco 113, 203, 230
- [Jan ze Słupczy] Johannes de Słupcza zob. Słupecki Jan
- [Jan ze Sprowy] zob. Odrowąż Jan
- Jan Zapolya 76, 162, 194, 214, 234
- [Janusz III, książę Mazowsza] Ianussius, dux Masoviae 32, 47, 93, 111, 113
- Januszowski Jan 12, 243, 257, 259, 260
- [Jarand Jan z Brudzewa] Ioannes Jaranth de Brudzewo, Lanciensiensis capitaneus, Calisiensis castellanus 67, 317
- [Jarand Mikołaj z Brudzewa] Iarand de Brudzewo Nicolaus, Nicolaus Jarand, Iarund de Brudzow, Lancziciensis castellanus, palatinus 212, 230, 304
- [Jarosław z Łaska] Iaroslauus de Lasko zob. Łaski Jarosław
- [Jarosławski Rafał] Raphael de Jaroslaw, Premisliensis castellanus 317
- [Jarosławski Spytek] Spitek de Jaroslaw, Cracouiensis palatinus et castellanus 317, 324, 325
- [Jerzy Brodaty] Georgius, Saxoniae dux 72
- [Jerzy Rudolf] Legnicensis dux 236
- [Jeżewski, Jeżowski Jerzy] Ihezewski Georgius, Jezowski, Gezowski Georgius, Lomzensis et Visnensis exactor, nuntius 127, 201, 231
- Jordan Achacius, Zarnouiensis castellanus, Cracoviensis exactor 200, 271
- [Juriowicz Aleksander] zob. Allexander dux
- [Kałuski Stanisław] Caluski Stanislaus, exactor 60
- [Kamieniecki Marcin] Martinus de Camieniecz, Podoliae palatinus 67
- [Kamieniecki Mikołaj] Nicolaus de Camyenyecz, Cracoviensis palatinus, capitaneus, Sandomiriensis palatinus, castellanus, campiductor generalis 321, 325-327, 329
- Kaniewska Irena 297
- [Karnkowski Jan] Joannes de Carnow, Premisliensis episcopus 67
- Kazimierz Jagiellończyk, Casimirus IV rex 12, 27, 72, 82, 151, 303
- Kazimierz Wielki, Casimirus antiquus 82, 101, 151, 173, 275, 303
- Kętrzyński Wojciech 160, 289
- [Kilowski Aleksander] zob. Iłowski Aleksander
- [Kinicki Niemierza (Erazm)] Kyniczki Nyemyerza, Hrodlensis tribunus, exactor 26
- Klemens VII (Juliusz Medyceusz), papież 103, 157
- [Kmita Piotr] Kmytha Petrus de Vyssnyecz, Cracouiensis palatinus, marschalcus regni 315-317
- [Kmita Piotr] Kmitha Petrus comes de Visnicze, Cracoviensis palatinus, Voynicensis castellanus,

- Scepuziensis, Przemysliensis et Colensis capitaneus, marsalcus supremus regni 67, 126, 146, 147, 163, 211, 230, 234, 277, 294, 297, 304 [Kmita Stanisław] Kmitha Stanislaus de Wisnycze,
Belzensis palatinus 317
- Kobilniczki Nicolaus, Camenecensis decanus, Ciechanoviensis dispensator 203
- [Kobyłański v. Kobyłeński Hieronim] Jeronimus de Cobylyno, Rosperiensis castellanus 317
- [Kobylnicki Erazm] Cobilnyczki Erasmus, pincerna 60
- Kolankowski Ludwik 63, 76
- [Komorowski Florian] Comorowski Florianus, Brzestensis thesaurarius, subpincerna terrae Lanciencis, Iuniwladislaviensis exactor, dispensator, nuntius 60, 107, 120, 127, 230
- [Konarski Jan] Conarsky Johannes, Cracoviensis canonicus, praepositus sancti Michaelis 319
- [Konarski Jerzy] Conarski Georgius, nuntius 230
- Konarski Krzysztof, dworzanin królewski 288
- [Konarski Zygmunt] Conarski Sigismundus de Machczino 156
- [Konarzewski Piotr] Conarzewski Petrus, Kalissiensis iudex, exactor 60, 107, 127
- Konopczyński Władysław 11, 31, 49, 50, 63, 84, 92, 115, 122, 129, 137, 146, 160, 193, 214, 234, 242, 272, 283, 288, 294, 298, 301
- [Konrad III Rudy, książę mazowiecki] Conradus Mazouiae dux 318
- [Kopytowski Piotr] Kopitowski Petrus, Varszouiensis castellanus 163, 230
- [Kosobudzki Piotr] Cossobuczki Petrus, Plocensis cancellarius, exactor 26
- Kostrzewski Michael, Podoliae dispensator 203
- [Kościelecki Andrzej] Andreas de Cosczyelec, marschalcus curiae regalis 318
- [Kościelecki Jan] Cosczyeleczky Ioannes, Ioannes de Kosczyelec, Iuniwladislaviensis palatinus, Lanciencis castellanus ac Tucholiensis capitaneus 50, 67, 230, 277, 281
- [Kościelecki Mikołaj] Nicolaus de Kosczyelec, Calissiensis castellanus ac Bresthensis capitaneus 67, 317
- [Kościelecki Stanisław] Stanislaus de Coszyelec, Poznaniensis, Marienburgensis, Bijdgostiensis, Stumensis capitaneus 67
- [Kotwicz Augustyn] Cothwicz Augustinus, vexillifer curiae, praefectus stabuli regis 164
- [Kozarski Jan] Cozarski Ioannes, subiudex Ravensis 60
- [Kozmiński Roch] Kozmyński, Koszmiński Roch 203
- [Kraśński Albert] Crassienski Albertus 285
- [Krasowski Paweł] Crassowski Paulus, Cracoviae Omnium Sanctorum praepositus, Varschoviensis praepositus 212
- [Kretkowski Erazm] Erasmus de Krethkow, Brzestensis castellanus 163, 188, 304
- [Kretkowski Mikołaj] Nicolaus de Crethkow, Iuniwladislaviensis palatinus 317
- [Kryski Ninogniew] Ninognievius de Krysko, Plocensis palatinus 317
- [Kryski Roslan] Criski Roslanus, Zacroczimensis pincerna, Plocensis exactor 120, 127, 209
- [Krzczonowski Piotr] Krzczonowski Petrus, nuntius 230
- [Krzysztof, biskup] Crelsaus, Wladensis episcopus zob. Kurozwęcki Krzesław
- [Krzycki Andrzej] Cricius Andreas, Andreas de Crziczko, Plocensis episcopus, prymas 67, 126, 137, 147, 175
- [Krzycki Mikołaj] Cryczky Nicolaus, Cracouiensis decanus, Posnaniensis praepositus 319
- [Krzykowski Jan] Crzikoski Ioannes, Sandomiriensis exactor 127
- [Krzysztof z Szydłowca] Christophorus de Schidlowiec zob. Szydłowiecki Krzysztof
- [Krzyżanowski Maciej] Krzizanowski, Krzissanowski Mathias, Posnaniensis subiudex, referendarius, corrector, revisor statutorum, exactor 60, 94, 128
- [Książki, Księski Mikołaj] Xyąski Nicolaus, Posnaniensis exactor 120
- Kuraszkiewicz Władysław 243
- [Kurdwanowski] Curdwanowski, terrae Rawensis praefectus 61, 62
- [Kurozwęcki Krzesław] Creslaus, Wladensis episcopus, cancellarius regni 317
- [Kurozwęcki Mikołaj] Nicolaus de Curozwanki, Lublinensis palatinus 317
- [Kurozwęcki Piotr] Petrus de Corozwianki, Sandomiriensis castellanus, thesaurarius regni 314
- [Kurozwęcki Stanisław] Stanislaus de Curozwanky, Vyelunensis capitaneus 319
- Kutrzeba Stanisław 148, 151, 216, 272, 275
- Kyniczki Nyemyerza zob. Kinicki Niemierza
- Lanckorońska Karolina 273
- [Lanckoroński Przecław] Lanczkorunski Przeczslaus 61
- [Lanckoroński Stanisław] Lanczkorunski Stanislaus 61
- [Laskowski Mateusz] Lasskowski Mathias, exactor 60
- [Lasocki Jan] Lasoczki, Lasoczky Ioannes, Dobrzinensis dispensator 203

- [Lasocki Jakub] Lasoczky Iacobus, Inowłodzensis castellanus 304
- [Lasocki Stanisław] Lasoczky de Brzeziny Stanislaus, Posnaniensis succamerarius 319
- Lasota, Lassota Andreas, subiudex terrae Lublinensis, succamerarius, exactor, nuntius 60, 107, 203, 231, 271
- [Latański Jan] Iohannes de Lathalicze, Poznaniensis episcopus, Gnesnensis archiepiscopus, primas, legatus natus 26, 67, 126, 163, 230
- [Latański Janusz (Jan)] Lathalski Ianussius, Ianussius de Lathalyce, Liathalski Ioannes de Labischin, comes in Łabisin, Łabisin, Iuniwladislaviensis capitaneus, palatinus, Posnaniensis palatinus, Gneznensis castellanus 67, 163, 188, 230, 277, 281, 304
- Latański Georgius, Landensis castellanus 163, 230, 304
- Lathalski 61
- [Lelewski] Lelowsky Andreas, Wischegradensis et Zakroczyński exactor 107, 120, 127
- Lelewski, Lelowski Iacobus, Zacroczimensis exactor 60, 201
- Leon X (Jan Medyceusz), papież 157
- [Leszczyński Rafał] Liesczinsky Raphael, Brzestensis palatinus, Radzieiowski capitaneus 304
- [Leśnicki Albert] Lesznyczky, Lyesznyczki Albertus 61, 62
- [Leśniowski Mikołaj] Lesiowsky, Lesnyowski, Leszniowski Nicolaus, Leopoliensis iudex, nuntius 201, 230
- Lewicki Anatol 312, 314
- [Leżeński Jan] Lezenski, Liezinski Ioannes, Przedboriensis capitaneus et tenutarius, Sandomiriensis exactor, Siradiensis exactor 120, 127, 200
- [Ligęza Feliks] burgravius castri Cracoviensis, Cracoviensis et Proscheuensis exactor 107
- [Ligęza Mikołaj] Ligenza 61
- [Ligęza Stanisław] Ligeza Stanislaus, curiae incisor, Miedzyrzecensis capitaneus 304
- [Lipnicki Mikołaj] Lipniczki, Sandomiriensis vicecapitaneus, exactor 26
- [Lipnicki Paweł] Lipnyczky, Lipniczki Paulus, subiudex Sandomiriensis, exactor 38, 60
- Lipniczki Stanislaus 285
- [Lubrański Jan] Iohannes, Posnaniensis episcopus 317
- Lubrański Tomasz, legat królewski 162
- [Ludwik Jagiellończyk, król] Ludovicus, Hungariae et Bohemiae rex 31, 45
- [Ludwik Węgiński] Ludovicus rex 82, 151, 164, 303
- Luszczowski Iacobus 61
- [Lutomirski Jan] Liutomierski Ioannes, thesaurarius curiae 304
- Lwowski Georgius zob. Ostroróg Jerzy
- [Łaski Jan] Iohannes de Lassko, Wladislaviensis decanus, Crusswiciensis praepositus, Gnesnensis cancellarius, Gneznensis archiepiscopus 26, 67, 76, 319
- [Łaski Jarosław] Jaroslaus de Lassko, Siradiensis tribunus 319
- [Łaski Jarosław Hieronim] Iaroslaus de Lasko, Hieronimus a Lasco, Siradiensis palatinus, tribunus 26, 163
- [Łaski Stanisław] Stanislaus a Lasco, Łaski Stanislaus, Siradiensis palatinus, Praementensis, Przemątnensis castellanus, Lanciciensis capitaneus 163, 230, 277, 281, 304
- [Łaszczyński Łazarz] Łaszczyński Lazarus, Belzensis venator 203
- [Łaszczyński Zygmunt] Łaszczyński Sigismundus, vexillifer terrae Plocensis 90
- [Łącki Maciej] Lanczky Mathias, Cracoviensis canonicus, secretarius regis 304
- [Łąkowski Hieronim] Łąkowski Ieronimus, Ravensis exactor 107
- [Łobocki Stanisław] Lobodzky Stanislaus, Spiczimiriensis castellanus 304
- [Łukasz, biskup] Lucas, Warmiensis episcopus zob. Watzenrode Łukasz
- [Łukasz z Górk] Lucas de Gorka zob. Górka Łukasz
- [Maciej, arcybiskup gnieźnieński] Mathias, archiepiscopus zob. Drzewicki Maciej
- [Maciej, biskup] Mathias, Premysliensis episcopus zob. Drzewicki Maciej
- [Maciej z Drzewicy] Mathias de Drzewycza zob. Drzewicki Maciej
- [Maciej ze Starej Łomży] Mathias, Chelmensis episcopus 317
- [Maciejowski Bernard] Maczieiowski Bernardus, Bernhardus, Zawichostensis capitaneus, Lublinensis, Radomiensis castellanus, Sandomiriensis iudex, referendarius, corrector 94, 163, 212, 230, 234, 304
- [Maciejowski Samuel] Maczieiowski Samuel, Cracoviensis decanus, Cracoviensis canonicus, Chelmensis episcopus, Plocensis episcopus, cancellarius regni, vicecancellarius regni, Cracoviensis episcopus, secretarius regis 164, 209, 212, 230, 235, 242, 277, 281, 283, 297, 301, 304

- Makoss Ioannes Podoski, Rozanensis exactor 60, 201
 [Makowiecki Hieronim] Makowiczki, Makowicki Ieronimus, Makowyczki Hieronimus, Brzestensis iudex, exactor 26, 120, 201
 [Małachowski Mikołaj] Malochowski Nicolaus dapifer, Lanciensis vicecapitaneus, exactor 38
 Małek Jan 289
 [Marcin z Kamieńca] Martinus de Camieniecz zob. Kamieniecki Marcin
 [Marcin ze Skotnik] Martinus de Skothnyky zob. Skotnicki Marcin
 [Marcinowski Piotr] Marczinowski Petrus, Belzensis tribunus, Belzensis, Chelmenensis exactor, revisor statutorum, nuntius 127, 128, 201, 231
 Marczynowski 61
 Marszewski Thomas, notarius terrestris Calissiensis, exactor 38
 [Masłowski Piotr] Masłowski Petrus, iudex terrae Vielunensis 128
 Mathias, Chelmenensis episcopus zob. Maciej ze Starej Łomży
 Medyceusz Jan zob. Leon X
 Medyceusz Juliusz zob. Klemens VII
 [Mengligirej] zob. Tatarzy
 Mercati Angelo 157
 [Mężyk Jan] Mąnzik, Manzik Ioannes, Cracoviensis exactor 25, 26
 Michowski Ioannes, revisor statutorum 128
 [Mielecki Jan] Mieleczki Ioannes, Ioannes de Mielecz, Vislicensis castellanus, Podoliae palatinus, Chmielnicensis capitaneus 61, 202, 230, 304
 [Mielecki Stanisław] Mieleczki Stanislaus 61
 [Mikołaj, biskup] Nicolaus, Wladislaviensis episcopus zob. Dzierzgowski Nicolaus
 [Mikołaj Jarand z Brudzewa] zob. Jarand Mikołaj z Brudzewa
 [Mikołaj z Bartnik] Nicolaus de Barthnyky zob. Bartnicki Mikołaj
 [Mikołaj z Baysen] Nicolaus de Baysen zob. Bażyński Mikołaj
 [Mikołaj z Kamieńca] Nicolaus de Camyenyecz zob. Kamieniecki Mikołaj
 [Mikołaj z Kretkowa] Nicolaus de Crethkow zob. Kretkowski Mikołaj
 [Mikołaj z Kościełca] Nicolaus de Koszcielec zob. Kościelecki Mikołaj
 [Mikołaj z Kurozwęk] Nicolaus de Curozwanki zob. Kurozwęcki Mikołaj
 [Mikołaj z Niszczyc] Nicolaus de Niszczicze zob. Niszczyci Mikołaj
 [Mikołaj z Oporowa] Nicolaus de Opporow zob. Oporowski Mikołaj
 [Mikołaj z Szydłowca] Nicolaus de Schidlowyecz zob. Szydłowiecki Mikołaj
 [Mikołajewski Feliks] Mykolayewski, Mikolaiewski, Mikolaiowski Felix, Sochaczouiensis iudex, exactor 60, 107, 120, 127
 [Mniszewski Stanisław] Mnischewski Stanislaus, Ravensis succamerarius, revisor statutorum 128
 Morski Andreas, revisor statutorum 128
 Morstinowie 277
 [Moszczeński Jan] Moszczenski, Mosszczenski Ioannes, Iuniwladislaviensis exactor 201
 Mrukówna Julia 327
 [Myszka] Myszka praedo 97
 [Myszkowski Jerzy] Myschkowski, Myskowski Georgius, Cracoviensis archidiaconus, Cracoviensis canonicus, secretarius regis, corrector 94, 212
 [Myszkowski Marcin] Miskowski Martinus, Vielunensis castellanus 163
 [Myszkowski Piotr] Myskowski Petrus, Lanciensis palatinus 317
 [Myszkowski Stanisław] Miedzirzeczensis castellanus 163
 [Myszkowski Wawrzyniec] Miskowski Laurentius, Sandecensis castellanus 230
 [Myśliborski Piotr] Misliborski Petrus, Dobrinensis pincerna, exactor 26, 38
 [Nagórski Walenty] Nagorsky Valentinus, Lanciensis subpincerna, Lanciensis exactor 107, 201
 Nakwaski, Nakuaski, Naquaski Hieronimus, Cziechanoviensis tribunus, Plocensis dispensator 203, 209
 Naruszewicz Adam 215
 [Nasiłowski Mikołaj] Nasillowski, Nossilowski Nicolaus, Vislicensis, Chanczinensis exactor, nuntius 106, 107, 230
 Niemcewicz Julian Ursyn 297
 [Niemojewski Mikołaj] Nyemoyevski Nicolaus, Iuniwladislaviensis iudex, referendarius, corrector 94
 [Niemojewski Stanisław] Niemoiewski Stanisław 94
 [Nieszacki] Nieschaczki dominus, revisor statutorum 128
 [Ninogniew z Kryska] Ninognievius de Krysko zob. Kryski Ninogniew
 [Niszczyci Mikołaj] Nicolaus de Niszczicze, Sierpcensis castellanus, Belzensis palatinus 163, 230
 [Noskowski Andrzej] Noskowsky Andreas, Plocensis episcopus 304
 Nowak-Dłużewski Juliusz 137

- [Ocieski Jan] Ociesky Ioannes, Bieczensis castellanus, magister curiae reginalis 304
- [Odrawąż] Odrawąsch 61
- [Odrawąż Jan] Johannes de Sprowa, Oppocznensis capitaneus 319
- [Odrawąż Stanisław] Stanislaus de Sprowa, Bieczensis castellanus, Opocznensis capitaneus, palatinus terrarum Russiae 67, 163, 319
- [Odrawąż Stanisław] Odrawansz Stanislaus, Odrawaz Stanislaus de Sprowa, Podoliae palatinus 126, 163, 230, 243
- [Oleśnicki Jan z Bochoćnicy] Bochoćniczki Ioannes de Olesnicza, Lublinensis palatinus 67
- [Oleśnicki Stanisław] Olieschniejczki Stanislaus, Stanislaus de Olesnicza, Posnaniensis episcopus, decanus, secretarius regis 164, 211
- [Opaliński Piotr] Petrus de Opalenicza, Opalenski Petrus, Gneznensis castellanus, magister curiae Sigismundi Augusti, Costensis, Olstiniensis capitaneus 163, 230
- Opaliński Sebastian, kanonik krakowski 122
- [Oporowski Andrzej] Andreas de Oporow, Brzesthensis palatinus 26, 67
- [Oporowski Jan] Ioannes de Oporow, palatinus Iuniwladislaviensis 26, 67
- [Oporowski Mikołaj] Opporowski Nicolaus, Nicolaus de Opporow, Wielunensis succamerarius et exactor, dispensator 60, 107, 230
- Orłowski 62
- [Orłowski Walenty Mikołaj] Orłowski Valentinus, subiudex terrae Dobrziniensis, Dobrziniensis exactor 128, 201
- Orzechowski Stanislaus, vexillifer 60
- [Orzechowski Stanisław] Orichovius Stanislaus 146, 272
- [Osmolski Jakub] Osmolski, Osmolsky Iacobus, Lublinensis exactor 201
- Ossowski Petrus, Costensis burgrabius, Posnaniensis exactor 60, 127
- Ostrogski Konstanty 11
- [Ostroróg Dobrogost] Ostrorog 95
- [Ostroróg Dobrogost] Dobrogostius de Ostrorog, Posnaniensis castellanus 317
- Ostroróg Jan 242
- [Ostroróg Jerzy] Lwowski Georgius, exactor 26
- [Ośnicki Jan] Ossniczki Ioannes, Plocensis dapifer et exactor 107
- [Otto z Chodcza] Otta de Chodecz, Sandomiriensis, Leopoliensis, Halicensis, Colomiensis capitaneus 67
- [Paczyński] Paczinski, Gosthinensis thesaurarius, exactor 120
- [Padniewski Filip] Padniewsky Philippus, Cracoviensis canonicus 304
- Papée Fryderyk 320, 323
- [Parys Florian] Paris Florianus, Zacroczimensis castellanus 163
- [Paweł III (Aleksander Farnese)] papież 247
- [Paweł z Chodcza] Paulus de Chotcza, Polanecensis castellanus 318
- Pawiński Adolf 64
- [Pelka Stanisław] Pelka Stanislaus, nuntius 230
- Petryło, gospodar zob. Raresz Piotr
- [Piaskowski v. Piasecki Mikołaj] Pyasskowski Nicolaus, conariensis Lancieniensis castellanus, Lancieniensis exactor 60, 120, 127
- [Piastowie] duces Masoviae 28; por. Mazowsze
- Piekarski Kazimierz 12, 92, 161
- Piekosiński Franciszek 194, 208, 209
- [Pieniążek] Pyenyazek 61
- [Pieniążek Jan z Krużlowej] Pyenyazek Ioannes de Cruslova, Cracoviensis iudex, corrector, exactor 38, 71, 89, 94
- [Pilecki Jan] Pileczki Ioannes 61
- [Piotr, arcybiskup gnieźnieński] Petrus, archiepiscopus Gnesnensis zob. Gamrat Piotr
- [Piotr, biskup] Petrus, episcopus et vicecancellarius zob. Tomicki Piotr
- Piotr [Raresz] gospodar mołdawski (wołoski) zob. Raresz Piotr
- [Piotr z Dąbrowicy] Petrus de Dambrovicza zob. Firlej Piotr
- [Piotr z Kurozwęk] Petrus de Corozwianki zob. Kurozwęcki Piotr
- [Piotr z Szydłowca] Petrus de Schidlowyecz zob. Szydłowiecki Piotr
- [Piotr ze Służewa] Petrus de Slusewo zob. Służewski Piotr
- [Piotrowski] Piothrowski 61
- [Plichta Skotnicki Mikołaj] Plichtha Nicolaus, dispensator 60
- [Płomycki] Płomyczki, Płomikowski, Iuniwladislaviensis dispensator 203
- Pociecha Władysław 31, 49, 92, 93, 137, 146, 147, 160, 162, 193, 194, 214, 297
- [Podfilipski Wiktoryn] Podphilipski Victorinus, Camenecensis iudex, revisor statutorum 128
- Podlódowski Lupa Stanisław, poseł sandomierski 297
- [Podoski Jan] zob. Makoss Ioannes Podoski
- Podoski Stanisław 285
- Pogorzelski Laurentius, Poznaniensis exactor 200, 239
- Polak Johannes de Karnkow, Landensis castellanus 317

- Polanczki Casper, Cracoviensis canonicus, exactor 25, 26
 [Policki Albert] Polyczki Albertus, notarius terrestris Posnaniensis, dispensator 60
 Potruckowski N., Radomiensis et Opoczniensis exactor 107
 [Potlicki Mikołaj z Chodzieży] zob. Chodziewski
 [Potworowski Mikołaj] Potforowski, Pothforowski Nicolaus, Calissiensis exactor 201
 [Prażmowski Wawrzyniec] Prasmowsky Laurentius, Laurentius de Prasmow, Mazoviae palatinus 67, 110, 111, 113
 Pretwicz Bernard, rotmistrz 214
 Prochaska Antoni 283
 [Przerębski Jakub] Iacobus de Przeramb, Siradiensis castellanus 163
 [Przerębski Jan] Johannes de Przeramb, Siradiensis castellanus 317
 [Przerębski Jan] Przeremsky Ioannes, canonicus Cracoviensis, praepositus, secretarius regis 304
 [Przerębski Stanisław] Stanislaus de Przeramb, Syradiensis castellanus 304
 [Przerębski Wincenty] Vincencius, Plocensis episcopus 317
 Przyłuski Jakub 12, 161, 257, 260, 264, 273, 302
 Pucek Bierzwiński, Puczek Bierzwinsky Adam, Lanciensiensis dispensator 203
 Raczyńscy (biblioteka) 13
 [Radecki Maciej] Radecki Mathias, Camenecensis subiudex, nuntius 231
 Radziwiłłówna Barbara zob. Barbara Radziwiłłówna
 [Rafał z Jarosławia] Raphael de Jarosław zob. Jarosławski Rafał
 Raresz Piotr, Petryło, gospodar mołdawski (wołoski) 11, 31, 84, 104, 118, 160
 Rasko Stanislaus, nuntius 231
 Rey Mikołaj 235
 [Rokitnicki Jerzy] Rokithnyczki Georgius 62
 [Rokitnicki Walerian] Rokithnyczki Valerianus 62
 Rorario Girolamo, nuncjusz 214
 Roszkowski, Roszkowski Andreas, Szremensis castellanus 202
 Rowka Paulus, Radomiensis, Opoczniensis exactor 106
 [Róża Andrzej Boryszewski] Roza Andreas, Leopoliensis archiepiscopus 317
 [Russocki Mikołaj] Russoczski Nicolaus, Biechouiensis castellanus, Lanciensiensis et Przedecensis capitaneus 46, 162
 [Rychcicki Jan] Richeziczki Ioannes, nuntius 231
 [Rychwalski Albert] Richwalski Albertus, revisor statutorum 128
 [Rydzynski Andrzej] Ridzinski Andreas, nuntius 230
 Rykaczewski Edward 215
 [Sahib Girej] zob. Tatarzy
 [Samuel, biskup] Samuel, episcopus Plocensis zob. Maciejowski Samuel
 Sanguszkowie 12, 76
 Sarnowski Gregorius, exactor 26
 Sawicki Jakub 13, 93, 148, 157, 161, 195, 216, 242
 Sbanski Ioannes zob. Zbąski Jan
 [Sebastian, biskup] Sebastianus, Posnaniensis episcopus zob. Branicki Sebastian
 [Sieklicki v. Sieklucki Paweł] Szieklicki Paulus, Czernensis exactor 107
 Sieniawski Mikołaj 160
 [Sienicki Stanisław] Szieniczki Stanislaus, Livensis capitaneus et exactor 107
 [Sienieński Jan] Sieniensky Ioannes, Haliciensis castellanus 304
 Sierakowski Jan, Sirakowski Ioannes, Brzestensis exactor, wojski inowrocławski, marszałek izby poselskiej 127, 301
 Sierakowski Nicolaus, revisor statutorum, iudex castri Cracoviensis 128, 230
 [Sierpski Andrzej z Gulczewa] Golczewski Andreas, Dobrziniensis castellanus 163
 Silnicki Tadeusz 63
 Skarbnyk 62
 [Skotnicki Marcin] Martinus de Skothnyky, Sandomiriensis iudex 319
 [Skotnicki Marcin] Skothniczki Martinus, nuntius 230
 [Słupecki Jan] Johannes de Slupcza, Sandecensis castellanus 317
 [Służewski Piotr] Petrus de Slusewo, Slussewo, Calissiensis palatinus, Iuniwladislaviensis castellanus, Nieszouiensis capitaneus 67, 230, 277, 281, 304
 [Sobieski Mikołaj] Sobyesski Nicolaus, revisor statutorum 128
 Sobociński Władysław 242
 [Soliman II] zob. Turcy
 Sondel Janusz 130
 Spitek, Spithko de Jarosław zob. Jarosławski Spytek
 [Splawski Jakub] Splawski Iacobus, Calissiensis iudex, dispensator 60
 [Splawski Jan] Splawski Ioannes, Posnaniensis iudex et exactor 107
 [Splawski Mikołaj] Splawski Nicolaus, nuntius 230
 [Spytek z Jarosławia] Spitek de Jarosław zob. Jarosławski Spytek
 Spithek, Spitco de Tharnow zob. Tarnowski (Jan) Spytek

- [Srzeński Szczęsny] Szrenski Felix de Sokolowo, Felix de Szrensko, Plocensis palatinus, Dobrzinensis castellanus, Plocensis et Marienburgensis capitaneus 67, 163, 209, 211, 230
- [Stanisław z Chodcza] Stanislaus de Chodecz, Leopoliensis castellanus et capitaneus, marschalcus regni 322, 325
- [Stanisław z Kościelca] Stanislaus de Coszcielec zob. Kościelecki Stanisław
- [Stanisław z Kurozwęk] Stanislaus de Curozwanky zob. Kurozwęcki Stanisław
- [Stanisław z Kutna] Stanislaus de Kutno, Ravensis palatinus 163, 211
- [Stanisław z Tarnowa] Stanislaus de Tharnow zob. Tarnowski Stanisław
- [Stanisław ze Sprowy] Stanislaus de Sprowa zob. Odrowąż Stanisław
- Starzechowski, Stharzechowski Albertus, dispensator 60
- [Staszkowski Hieronim] Staskowski Hieronimus, magister coquinae regis 164
- Stefan Batory, Stephanus rex 64, 72, 74
- [Strzembosz Jan] Strambosch Ioannes, iudex castri Radomiensis, revisor statutorum, exactor 71, 89, 128
- Sucheni-Grabowska Anna 195, 301
- [Suleniski, Suleński Paweł] Sulenysky Paulus, Svlenski Pawlyk, exactor 38, 60
- [Szafraniec Piotr] Petrus Schaffranycz de Pyskowaskala, Vislicensis castellanus, Marienburgensis capitaneus 317
- Szarffenberg Maciej (drukarz) 161
- [Szczawiński Jan] Szczawynski Ioannes, terrae Gostinensis subdapifer 60
- Szczawiński, Szczawinski, Szczawniski Caspar, Gostinensis vexillifer, exactor 201
- [Szczekocki Paweł] Szczekocki Paulus, Lublinensis exactor 89, 120, 127
- [Szczepanowski Erazm] Schepanowski Erasmus, Kxiasensis et Leloviensis exactor 107
- Szujski Józef 301, 302, 305
- [Szydłowiecki Krzysztof] Christophorus, Cristophorus, Cristoferus de Schidlowiec, Schydlowiecz, Cracoviensis castellanus et capitaneus, Regni Poloniae cancellarius, Siradiensis, Gosthinensis, Sochaczoviensis, Novae Civitatis Corcin, Lukoviensis capitaneus 48, 67, 83, 110, 111
- [Szydłowiecki Mikołaj] Nicolaus de Schidlowiecz, Sandomiriensis castellanus, Radomiensis, Zatoriensis, Oswiancimensis, Krzepicensis, Olstinensis, Grodecensis capitaneus, thesaurarius regni 38, 41, 67
- [Szydłowiecki Piotr] Petrus de Schidlowiecz, Cracouiensis succamerarius 318
- Szymanowski, Schimanowski, Szimanowski Ioannes dictus Golan, Sochaczoviensis exactor 201
- [Ściboriusz] Sciborius, dispensator 60
- [Świderski Ścibor] Swyerski Stiborius, Czernensis subiudex, Czernensis, Livensis exactor 120, 127
- [Świętosławski Jan] Swyąthoslowsky Ioannes, Brzestensis exactor 107
- Tabor Wojciech] Albertus, Vylensis episcopus 317
- [Tarło Jan] Tharlo Ioannes, incisor 67
- [Tarło Paweł] Tharlo Paulus, Leopoliensis iudex 128
- Tarnowski Jan 288
- [Tarnowski Jan Feliks] Johannes de Tarnow, Sandomiriensis palatinus 315-317
- [Tarnowski Jan Amor] Ioannes comes in Tarnow, Russiae generalis, exercituum regni supremus campiductor, capitaneus, Cracoviensis, Voyniczensis, castellanus, Sandomiriensis, Stryensis et Lubaczouiensis capitaneus 26, 67, 104, 146, 160, 162, 194, 211, 214, 230, 242, 272, 277, 281, 283, 304, 315-317
- [Tarnowski (Jan) Spytek] Spithek, Spitco de Tharnow, Radomiensis, Zarnowiensis castellanus, Voinicicki, Voinicensis castellanus, Siradiensis, Krzepicensis, Brzeznicensis, Krzeschoviensis capitaneus, thesaurarius regni 60, 163, 212, 230, 236, 281, 282, 304
- [Tarnowski Stanisław] Stanislaus de Tharnow, Zawichostensis castellanus, Syradiensis capitaneus 304
- [Taszycki Mikołaj] Thassiczski, Thaschyczki, Thaschiczki Nicolaus, terrae Cracoviensis subiudex, iudex, Czchovensis et Byecensis exactor 107, 120, 127, 160, 193, 230
- Terlecki Władysław 293
- [Tęczyński Andrzej] Andreas de Thanczyn, Voynyciensis castellanus 317
- [Tęczyński Andrzej] Andreas comes de Thanczyn, Sandomiriensis, Cracoviensis palatinus, Belzensis, Chelmensis, Rathnensis, Crasnsthavensis capitaneus 26, 67
- Tęczyński Andrzej, Lublinensis palatinus, Sniatinensis Rohatinensisque capitaneus, kasztelan połaniecki 160, 304
- [Tęczyński Jan] Ioannes comes de Thanczin, Sandomiriensis palatinus, Lublinensis, Voinicensis castellanus, marsalcus curiae regis, Lublinensis, Leloviensis capitaneus 67, 122, 163, 212, 230, 304

- [Tęczyński Jan] Ioannes comes de Thanczin, Podoliae palatinus 126
- Tęczyński Stanisław, podkomorzy sandomierski 49
- Tomicki Mikołaj, kasztelan gnieźnieński 49
- [Tomicki Piotr] Thomiczki Petrus, Petrus, Cracoviensis episcopus et vicecancellarius 11, 28, 29, 49, 50, 63, 67, 76, 81, 82, 90, 92, 115, 120, 122, 135, 136
- [Tomicki Stanisław] Thomiczky Stanislaus, Calischensis castellanus, Pisdrensis, Coninensis capitaneus 67, 92
- Troyanowski 62
- [Trzciniński Andrzej] Andreas de Thrcziana, Rawensis woyewodycz 60
- Trzciniński Jan, Ioannes de Trezyana, Ravensis palatinides, Sandomiriensis subdapifer, exactor 38
- [Trzcieński Hieronim] Trzeciński Hieronimus, nuntius 231
- [Trzebochowski Jan] Thrzebochowski Ioannes, exactor 60
- Tworowski Andreas, Camenecensis castellanus 163
- [Uchański Jakub] Uchansky Iacobus, Plocensis decanus, Varschouiensis archidiaconus 304
- Unglerowa wdowa (drukarz) 194
- Uruszczak Wacław 11, 33, 34, 44, 45, 49, 51, 54, 84, 115, 122, 123, 129, 137, 138, 146, 170, 193, 194, 214, 242, 302, 327
- Vetulani Adam 84, 92
- [Wapowski Bernard] Vapowsky Bernardus, Cracoviensis cantor, secretarius regis 67
- [Warszewicki Jan] Varschewiczki, Warschowiczki, Warsewicki Ioannes, Czirnensis exactor 201
- [Watzenrode Łukasz] Lucas, Warmiensis episcopus 317
- Wazik Ioannes, exactor 60
- [Wąsowicz] Wanszowycz 61
- [Węgrowski Jan] zob. Jan z Węgier, Ioannes de Wangri
- Wieruski Vincentius, nuntius 230
- [Wierzbiński] Virzbicki 128
- [Wierzbiński] Wirzbniwski, Vierzbinski 266
- [Wierzbowski Stanisław] Wyrzbowski Stanislaus, exactor 60
- Wietor Hieronim (drukarz) 12, 63, 76, 92, 161, 194
- Wietorowa wdowa (drukarz) 194
- [Wiktorowski Benedykt] Wictorowski Benedictus, iudex, exactor 60
- [Wilamowski Jan] Vilamowski, Vylamowski Ioannes, cantor, secretarius regis 164, 212
- [Wilkanowski Adam] Vilkanowsky Adamus, Vishegradiensis castellanus 304
- [Wincenty, biskup] Vincencius, Plocensis episcopus zob. Przerębski Wincenty
- Withinski Iacobus, exactor 26
- Władysław Jagiellończyk, król Czech i Węgier 72
- Władysław Jagiełło, Vladislaus rex 82, 135, 151, 172, 232, 275, 279, 303
- Władysław III (Warneńczyk), Vladislaus rex 82, 151, 303
- Wojciechowski Zygmunt 137, 146, 162, 194
- Wolff Adam 243
- [Wolski] Volski N., iudex castri Ravensis, revisor statutorum 128
- [Wolski Marcin] Volski Martinus, Cracoviensis tribunus, praefectus cubiculi regis, Zacroczimensis, Blonensis capitaneus, thesaurarius curiae 164
- [Wolski Mikołaj] Nicolaus de Volia, Sandomiriensis castellanus, Sanocensis, Lanczkornensis, Lomzensis, Visnensis capitaneus, magister curiae reginalis 163, 211, 230
- [Wolski Paweł] Paulus de Wolya, Radomiensis tribunus, Gostinensis vicecapitaneus, capitaneus, Cracoviensis burgrabius, vicecancellarius, cancellarius regni, exactor 38, 163, 157, 159, 211, 212, 230
- [Wolski Stanisław] Volsky Stanislaus, custos, Cracouiensis canonicus, secretarius regis 304
- [Woźnicki Jan] Woznyczski Ioannes, dispensator 60
- Wsdowski Adam, revisor statutorum 128
- Zabłocki Stefan 137
- Zaborowski, Zaborovski Ioannes, Vishegradiensis exactor 201
- [Zabrzeziński Jan] Johannes de Zabrzeze, Troczensis palatinus 317
- Zakrzewski Wincenty 214, 301
- [Zaksiński Andrzej] Andreas de Zaxyn, Lanciensis castellanus 317
- Zamoyscy (biblioteka) 93, 147
- [Zamoyski Feliks] Zamosczki Felix, Chelmensis iudex, Belzensis et Chelmensis exactor 38, 60, 71, 89, 120
- [Zamoyski Mikołaj] Zamosczky Nicolaus, Tamoviensis praepositus, Cracoviensis canonicus, Lanciensis scholasticus, secretarius regis, corrector 67, 94
- Zapolya Jan zob. Jan Zapolya
- [Zaremba Jan] Zaremba Ioannes zob. Jan z Zarębów
- [Zaremba z Kalinowy Jan] Johannes Zaramba de Kalynowa, Siradiensis capitaneus 319

- Zaremba, Zaramba Venceslaus, notarius, nuntius 202, 230
- Zawadzki Roman 312, 315, 317, 319, 320, 324, 326
- [Zawisza z Kunradźca] Zawysius de Cvnradzecz, Plocensis castellanus 317
- [Zbąski Jan] Sbanski Ioannes, Cracoviensis decanus, secretarius regis 230
- Zbąski Stanisław, kasztelan chełmski 266
- [Zborowski Jan] Sborowski Ioannes, pincerna 67
- [Zborowski Marcin] Zborowsky, Sborowski Martinus, Calissiensis castellanus, Odolanouiensis, Stobnicensis, Szydlouiensis capitaneus, pocillator regni 193, 214, 230, 304
- [Zborowski Piotr] Sborowski Petrus, Malgostensis castellanus, nuntius 163, 230
- [Zebrzydowski Andrzej] Andreas, Camenecensis episcopus, Zebrzydowsky Andreas, episcopus Wladislauiensis 277, 304
- Zygmunt August, Sigismundus Augustus, Sigismundus Secundus, król 13, 50, 63, 76, 77, 80-82, 138, 139, 146, 147, 149-151, 162, 214, 217, 229, 247, 294, 297, 301-303, 305, 310, 311
- Zygmunt I, Zygmunt Stary, Sigismundus rex 11-14, 19, 22, 27-30, 33, 34, 39-42, 44-47, 49, 50, 54, 59, 62, 63, 65, 68, 70, 72, 76-78, 80-82, 84, 86, 88-90, 94, 103, 104, 107, 109-113, 116-118, 120, 122-124, 126, 128, 130, 131, 133-139, 141, 142, 144, 146, 147, 149-151, 155-158, 162-164, 177, 180, 185-189, 192-194, 196, 200, 204, 207-209, 211, 212, 214, 217, 223, 227-229, 231-234, 236, 237, 240, 242, 244, 249, 267, 270, 272, 274, 281, 283-286, 288-294, 296-298, 300-303, 326-328
- [Żórawiński Wilibord] Zorawinski Vilbrordus, Wilbrodus, Russiae dispensator 203

INDEKS NAZW MIEJSCOWYCH

Armeni zob. Ormianie

Austria 41

[Balice] Balicze 212

[Bartniki] Barthnyky 319

Baysen [Bażyny] 317

[Bazylea] Basiliense concilium 279

[Belz] Belz 248, 259, 323; Belzensis capitaneus 67; Belzensis equites 61; Belzensis exactor 127, 201, 271; Belsensis palatinatus 15, 26, 33, 38, 60, 71, 89, 107, 120, 128, 203, 230, 317; Belzensis palatinus 45; Belsensis terra 28, 60, 61, 107, 128, 203, 231, 248, 320; Belzensis tribunus 201; Belzensis venator 203; belzkie księgi ziemskie 216; zatwierdzenie praw 302

[Biechowo] Biechouiensis castellanus 32, 46, 162

[Biecz] Bieczensis capitaneus 212; Bieczensis castellanus 67, 212, 304; Byecensis districtus 107; Bieczensis terra 320

bielska ziemia 294

[Błonie] Blonensis capitaneus 164; błoński powiat 93

[Bobrowniki] Bobrownicense teloneum 64, 74

Bochnia, zatwierdzenie praw 302

Bohemia zob. Czechy

[Bolesławiec] capitaneus Boleslaviensis 285

[Brandenburgia, Margrabstwo] Brandenburgensis Marchio 50, 78, 79, 90, 91, 247, 292, 293

[Bratjan] Brathiensis, Brathionensis capitaneus 67

[Brno] Bernoviensis cerevisia 24, 36, 40, 57, 59, 69, 71, 87, 89, 105, 107, 119, 125, 127, 132, 134, 143, 145, 159, 182, 185, 205, 207, 225, 228, 238, 241, 269, 271, 282, 291

[Brudzew] Brudzew 67, 212, 230, 304, 317

[Brześć Kujawski] Bresthensis, Brzestensis capitaneus 67, 285, 304; Brzestensis castellanus 163, 188, 304; Brzestensis exactor 107, 120, 127, 201; Brestensis iudex 26, 120, 201; Brestensis palatinatus 15, 26, 34, 38, 60, 120, 128, 158, 203; Brestensis palatinus 26, 277, 281, 304, 317; Brzestensis terra 15, 60, 61, 128, 203, 320; Brzestensis thesaurarius 107; brzeskie księgi grodzkie i ziemskie 162, 215; brzesko-kujawskie województwo 162

[Brzeziny] Brzeziny 319

[Brzeźnica] Brzezinensis, Brzeznicensis capitaneus 163, 236, 285, 304; Brzezinensis terra 320

[Buczacz] Buczac 13, 29, 230

Buda 234

Busk, Busko 248, 259, 323

[Bydgoszcz] 275; Bijdgostiensis, Bidgosiensis capitaneus 67, 285; Bidgostiense statutum 275, 279; Bidgosthiensis terra 320

[Chełm] 328; Chelmensis capitaneus 67; Chelmensis castellanus, chełmski kasztelan 67, 266, 304; Chelmensis districtus 258; Chelmensis episcopus 211, 230, 231, 277, 281, 304, 317; Chelmensis exactor 38, 127, 201, 271; Chelmensis iudex 38, 60, 71, 89; Chelmensis palatinatus 60, 203; Chelmensis terra 38, 60, 71, 89, 120, 203, 248, 320

[Chełmno] Culmensia 303; Culmense ius 299; Culmensis palatinatus 189, 190; Culmensis privilegio 79; Culmensis terra 190

[Chęciny] Chanczinensis, Chączinensis districtus, exactor 106, 107, 201, 271; Chanczinensis terra 320

[Chmielnik] Chmielnicensis capitaneus 304

Chodecz 67, 318, 322

[Ciechanów] Cziechanowiensis capitaneus 163, 211, 285; Cziechanoviensis terra 60, 89, 120; Cziechanowiensis dapifer, exactor, subiudex 60, 107, 127, 201; Cziechanoviensis tribunus 209

[Cieszyn] Teschnensis, Thessinensis cerevisia 24, 36, 40, 57, 59, 69, 71, 87, 89, 105, 107, 119, 125, 132, 134, 143, 145, 159, 182, 185, 205, 207, 225, 228, 238, 241, 269, 271, 282, 291

[Czchów] Czchowensis districtus 107

[Czechy] Bohemia 45, 72, 273

[Czersk] Czernensis capitaneus 285; Czirnensis castellanus 163; Czernensis exactor 127; Czirnensis terra 60, 89, 107, 120, 201

[Czerwińsk] Czerwiński przywilej z 1422 r. 171

[Człuchów] Sluchouiensis capitaneus 304; Schlochoviensis districtus 191

[Dąbrowica] Dambrovicza 67, 211, 230, 304

[Dniepr (rzeka)], Dnyępr, Nyepr 322

- [Dobrzyń] 64; Dobrzinense teloneum 73, 74; Dobrzinensis capitaneus 285; Dobrzinensis castellanus 67, 163; Dobrzinensis exactor 107, 127, 201; iudex terrae Dobrzinensis 128; Dobrinensis palatinatus 15; Dobrinensis pincerna 38; subiudex terrae Dobrzinensis 128; Dobrinensis terra 26, 34, 38, 89, 120, 128, 158, 203, 320
- [Drzewica] Drzewicza 67
- [Elbląg] Elbingum 303
- [Gać (rzeka)] Gacz 177
- [Gdańsk] Gdanum 53, 66, 73, 76, 77, 79, 138, 139, 301; Gedanensis cerevisia 75; zatwierdzenie praw 302; [gdańszczanie] Gedanenses 139, 198
- Gliniany, Glyniany, Glŭnyanŭ 141, 322, 323
- [Głogów] Glogoviensis cerevisia 40, 59, 71, 89, 105, 108, 119, 125, 127, 132, 134, 143, 145, 159, 185, 207, 228, 241, 271, 282, 291
- [Gnieźno] Gneznensis archiepiscopus, gnieźnieński arcybiskup 26, 67, 163, 212, 230, 234, 277, 281, 304, 305, 317, 318; Gneznensis cancellarius 319; Gneznensis castellanus, kasztelan 49, 67, 163, 230; Gnieznensis districtus 231; Gneznensis praepositus 304; Gnieznensis terra 320
- Golberga [?], Goltberga 232
- [Gorynino] Gorinino 163, 211, 230
- [Gostyń] Gosthinensis capitaneus 67, 164, 212, 230, 285; Gostinensis exactor 107, 127; Gostinensis pincerna 203; Gostinensis terra 28, 38, 60, 61, 120, 201, 222, 320; Gostinensis subiudex 60; Gostinensis vexillifer 201; Gostinensis vicecapitaneus 38
- [Górka] Gorka 126, 163, 211, 230, 231, 304
- [Gródek] Grodecensis capitaneus 67
- [Grudziądz] Graudentz 189
- [Halicz] 248; Haliciae districtus 258; Haliciensia colloquia 259; Halicensis capitaneus 67; Haliciensis castellanus 304; Halicienses termini terrestres 29; Haliciensis terra 320
- [Horodło] Hrodlensis tribunus 26
- Hungaria zob. Węgry
- Imperium Romanum 136; por. Rzym
- [Inowódz] Inowlodensis, Inowlodzensis castellanus 67, 304
- [Inowrocław] Iuniwladislaviensis capitaneus 67, 230, 285, 304; Iuniwladislaviensis castellanus 67; Iuniwladislaviensis exactor 107, 127, 201; Iuniwladislaviensis iudex 94; Iuniwladislaviensis palatinatus 15, 26, 60, 67, 120, 128, 158, 162, 203, 230; Iuniwladislaviensis palatinus 26, 34, 38, 163, 277, 281, 317; Iuniwladislaviensis terra 60, 61, 128, 203, 320; inowrocławski wojski 301
- [Italia] Italicum vinum 40, 89, 108, 127, 134, 145, 159, 185, 207, 227, 241, 271, 291
- Iudaei zob. Żydzi
- [Jarosław] Jaroslaw 317, 324, 325
- [Jedlna] Jedlneński przywilej z 1430 r. 172
- [Kalinowa] Kalynowa 319
- [Kalisz] 231; Calissienses equites 61; Calissiensis, Calischensis capitaneus 67, 285; Calissiensis castellanus, kasztelan 92, 230, 304, 317; Calissiensis exactor 60, 107, 127, 201; Calissiensis iudex 60, 107; Calissiensis palatinatus 15, 26, 33, 38, 60, 120, 128, 203, 231; Calissiensis palatinus 230, 277, 281, 304; Calissiensis praepositus 319; Calissiensis succamerarius 38, 128, 230; Calissiensis terra 33, 60, 61, 128, 203, 230, 231, 320; Calissiensis vexillifer 230; kaliski chorąży 235; kaliskie akta grodzkie 284; kaliskie księgi grodzkie 294, 296; kaliskie księgi sądowe 298; kaliskie województwo 160
- [Kamieniec Podolski] Camyenyecz 28, 67, 243; Camenecensis castellanus 163; Camenecensis episcopus 163, 277; Camenecensis iudex 128; Camenecensis subiudex 231; Camenecenses termini terrestres 29; Camenecensis terra 320
- [Kamieniec na Mazowszu] Camyenyecz 52; Camenecensis decanus 203; Camienecensis districtus 52
- [Kamionka] Kamyonka 323
- [Karnków] Carncow, Karnkow 67, 317
- [Kazimierz] Kazimiriensis capitaneus 211, 304
- [Kcynia] Kczinensis capitaneus 285; Kcinensis districtus 231
- [Kijów] Kyoviae dux 318; Kŭouiensis palatinus [Dymitr Puciatycz] 322
- [Kobylany] Cobylyno 317
- Koło 11, 116, 242; Colensis capitaneus 67, 163, 211, 230, 304; Colensis conventus 116, 137, 138, 142-144; Colensis terra 320
- [Kołomyja] Colomiensis capitaneus 67
- [Konin] Coninensis capitaneus 67, 285; Coninensis districtus 231; Conynensis terra 320
- [Korczyn] zob. Nowy Korczyn
- [Kościan] Costensis burgrabius 60; Costensis capitaneus 163, 285; Costensis districtus 60; Costensis exactor 60; Costhensis terra 320
- [Kościelec] Cosczielecz, Kosczielecz 67, 230, 277, 281, 317, 318
- [Kowal] Kowaliensis capitaneus 285
- Kórnik 12

- Kraków, Cracovia 11-14, 19, 21, 22, 26-30, 41-43, 53, 76, 77, 80-82, 84, 90-92, 94, 95, 99, 103, 104, 111, 114-116, 121, 130, 135, 136, 146-151, 154-157, 159-162, 169, 192-194, 198, 200, 203, 205, 208, 209, 211-215, 219, 223, 228-233, 242, 254, 267, 270-272, 277, 281, 283-285, 287, 288, 290-294, 296, 298, 300-303, 312, 315, 318, 319, 321-326; Cracoviense castrum 107, 147, 148, 318; Cracoviense circulum 148; Cracoviense Gymnasium 135; Cracoviense Studium Generale 130, 135, 136; Cracovienses cives 19, 215, 228; Cracovienses equites 61; Cracovienses nuntii 194; Cracovienses Polonicae et Germanicae nationis 148; Cracoviensia comitia 194, 196, 216, 229-231, 233, 243, 244, 255; Cracoviensis archidiaconus 67; Cracoviensis arx 151; Cracoviensis aureus 40; Cracoviensis burgrabius 107, 212; Cracoviensis canonicus, kanonik 25, 26, 67, 94, 122, 164, 234, 304, 319; Cracoviensis cantor 67; Cracoviensis capitaneus 48, 67, 83, 110, 111, 163, 211, 212, 230, 304, 321, 326; Cracoviensis castellanus, kasztelan 67, 83, 110, 111, 163, 211, 230, 301, 304, 317; Cracoviensis civitas 34, 158, 194, 208, 228; Cracoviensis consulatus 215; Cracoviensis conventio 104, 107, 110, 113, 147, 154, 227, 267, 286, 290; Cracoviensis conventus 11, 12, 14, 19, 21, 27-29, 42-44, 47, 76-84, 91-114, 146, 158, 193, 194, 196, 200, 204, 207, 214, 217, 227, 242, 244, 270; Cracoviensis decanus 209, 212, 230, 319; Cracoviensis districtus 107, 321, 323-325, 328; Cracoviensis ecclesia 25, 147, 150; Cracoviensis episcopus, biskup krakowski 28, 67, 81, 90, 136, 146, 163, 164, 211, 230, 277, 281, 297, 301, 304, 317; Cracoviensis exactor 127, 271; Cracoviensis gladiferus 319; Cracoviensis iudex 38, 71, 89, 94, 127, 128, 230; Cracoviensis lectistrator 72, 74; Cracoviensis officina 79; Cracoviensis palatinatus 15, 22, 25-29, 33, 38, 42-44, 47, 55, 60, 71, 89, 107, 120, 128, 156, 158, 200, 202, 203, 258, 321, 324, 325; Cracoviensis palatinus, wojewoda 26, 146, 163, 211, 230, 298, 304, 315-317, 326; Cracoviensis Schola 135, 136; Cracoviensis scolasticus 318; Cracoviensis succamerarius 318; Cracoviensis terra 15, 16, 33, 60, 61, 89, 107, 128, 172, 200, 203, 229, 230, 242, 273, 320-325, 328; Cracoviensis terrigena 172; Cracoviensis tribunus 164; Cracoviensis vexillifer 203, 230; Cracoviensis zuppa 90; krakowscy posłowie miejscy 273; krakowska kapituła katedralna, zatwierdzenie praw 302; krakowska katedra (wawelska) 81, 146, 147; krakowskie województwo 160, 248
- [Krasnystaw] Crasnystaw 323; Crasnosthaviensis capitaneus 67
- [Kreteków] Krethkow, Kretkow 163, 188, 304, 317
- [Królewiec] Mons Regius 90
- [Kruszwica] Crusviciensis capitaneus 285; Crusswiciensis praepositus 319
- [Krużłowa] Cruslowa, Cruslova, Kruslova 38, 94
- Krsko 317
- [Krzepice] Krzepicensis capitaneus 67, 163, 212, 236, 304
- [Kzeszowice] Krzeschoviensis capitaneus 212, 236, 304
- [Krzycko] Crziczko 67
- [Książ] Kxianzensis exactor 107
- [Kujawy] Cuiavia 37, 38, 43, 303; Cuiaviae iudex 230; Cuiaviae subiudex 230; Cuiaviae terra 162, 188, 215, 229; Cuyavienses equites 62; Cuyaviensis episcopus, biskup 26, 84, 211; Cuiaviensis nobilitas 215, 229; kujawskie księgi grodzkie 215; kujawski wojewoda 26
- [Kunradziec] Cvnradzecz 317
- [Kurozwęki] Curozwanky 317, 319 [Kutno] Kvtno, Kuthno 163, 211, 317
- [Lanckorona] Lanczkorunensis capitaneus 163, 211
- [Latalice] Lathalicze 67, 163, 188
- [Łąd] Landensis castellanus 230, 304, 317
- [Legnica] Legnicensis dux 236, 292, 293
- [Lelów] Leloviensis capitaneus 163, 304; Leloviensis exactor 107, 212
- Lipsk, Lipsia 214, 232
- [Litwa] Lituania, Magnus Ducatus Lithuaniae passim; Lytwaniae dux 318; Lithuanica moneta 161, 187; Lithuanicus cutibus 75; litewscy posłowie 277, 280; litewski sejm 294; [Litwini] Lituani 306, 308; gospodar Litwy 63
- [Liw] Livensis capitaneus, exactor 107, 127, 201; Liwensis terra 60, 120, 285
- [Londyn] Lundinense pannum 75
- [Lubaczów] Lubaczouiensis capitaneus 230, 304
- [Lublin] Lyublin 101, 284, 325, 327, 328; Lublinenses equites 61; Lublinensis capitaneus 163, 211, 304; Lublinensis castellanus, kasztelan 67, 128, 163, 212, 230, 234; Lublinensis civitas 169; Lublinensis conventio 325; Lublinensis conventus 324; Lublinensis conventus particularis 101; Lublinensis districtus 201; Lublinensis exactor 127, 201, 271; Lublinensis notarius castris 71; Lublinensis palatinatus 15, 26, 33, 38, 60, 71, 89, 107, 120, 128, 202, 203, 230, 258; Lublinensis palatinus 67, 211, 304, 317; Lublinensis subiudex 26, 203; Lublinensis succamerarius 203, 231; Lublinensis terra 16, 60, 61, 89, 101,

- 107, 128, 203, 231, 259, 266, 320-325, 328;
lubelskie województwo 248
- [Lubomia] Lubomliensis capitaneus 304
- [Lubraniec] Ludbranz 317
- [Lwów] Leopoli 76, 160, 202, 203, 243, 248, 284, 302, 323; Leopolienses cives 203; Leopolienses termini terrestres 28, 258; Leopoliensia colloquia 258; Leopoliensis capitaneus 67, 322; Leopoliensis castellanus 322; Leopoliensis civitas 169, 216, 302; Leopoliensis iudex 128, 201, 230; Leopoliensis terra 320, 323; lwowskie postulaty szlachty 160
- [Łabiszyn] Łabisin, Lobisin 277, 281, 304
- [Łask] Lasco, Lassko 26, 67, 163, 230, 304, 319
- [Łęczyca] Lancicia 16, 202, 203, 303, 316; Lancicienses equites 62; Lanciciensis capitaneus 46, 67, 285, 304; Lanciciensis castellanus, kasztelan 50, 67, 212, 230, 317; Lanciciensis civitas 34, 203; Lanciciensis exactor 107, 127, 201; Lanciciensis palatinatus 15, 26, 38, 60, 120, 128, 203; Lanciciensis palatinus 304, 317; Lanciciensis scholasticus 94; Lanciciensis subpincerna 107, 230; Lanciciensis terra 33, 60, 61, 128, 203, 229, 230, 314, 315, 320; Lanciciensis vicecapitaneus 38; łęczyckie województwo 160
- [Łomża] Lomzensis capitaneus 163, 211, 285; Lomzensis districtus 227; Lomzensis exactor 127, 201; Lomzensis terra 60, 120, 177; łomżyńskie księgi ziemskie 147
- [Łuków] Lukoviensis capitaneus 67; Lucoviensis districtus 201; Lukoviensis exactor 271; Lukouiensis terra 320
- [Machcino] Machczino 156
- [Magdeburg] Maideburgense ius 299
- [Maków] Makoviensis exactor 107
- [Malbork] Marbork, Mariaeburg, Marienburg 189, 277, 280; Mariaeburgensis palatinatus 190; Marienburgensis palatinus 317; Marienburgensis capitaneus 67, 163, 209, 211, 317; malborski sejmik 289
- [Małogoszcz] Malgostensis castellanus 163, 230, 318
- [Małopolska] Polonia Minor 14, 16, 34, 38, 62, 89, 94, 107, 114, 127, 162, 175, 188, 202, 203, 219, 271, 326, 327
- Mazowsze, Masovia, Ducatus Masoviae, Księstwo Mazowieckie 11, 13, 14, 22, 28, 31, 32, 34, 37, 38, 43, 47, 49-56, 63, 65-67, 84, 89-91, 93, 109-111, 113, 127, 158, 161, 177-179, 201, 203, 265-267, 273, 303; Masoviae duces, dux 32, 51, 109, 110, 111, 113, 318; Masoviae exactores 201; Mazoviae nobilitas [mazowiecka szlachta] 63; Masoviae palatinatus 107, 177, 179, 202, 227; Masoviae terra 13, 28, 50-55, 65, 78, 89, 90, 139, 203, 222, 231; Masovienses domini 52, 54; Masovienses equites 62; Masoviensis palatinus 53, 66, 67, 163, 178, 211, 230, 304; mazowieccy posłowie 194, 243, 265, 266, 267; mazowiecki wojewoda 235; mazowieckie artykuły 265; mazowieckie odrębności ustrojowe 288; mazowieckie sprawy 92; mazowieckie województwo 243; mazowieckie ziemie 243, 265-267
- [Medyka] Medica 325
- [Michocin] Mychoczin 323
- [Mielec] Mielecz 230, 304
- [Międzyrzec] Miedzyrzecensis capitaneus 304
- [Międzyrzecz] Miedzirzecensis castellanus 163, 317
- [Modrze] Modrzicensis capitaneus 285
- Mohacz 11
- Mołdawia 129, 137, 162; mołdawskie wojska 160; [Mołdawianie] Moldavi 120; Moldaviae voyewoda, mołdawski (wołoski) wojewoda 11, 31, 84, 104, 118, 160, 318, 322; por. Jan Stefan, Raresz Piotr
- Moskwa 122, 135
- [Nakło] Naklensis capitaneus 285; Naklensis terra 320
- Narew (rzeka) 93
- [Niemcy] Germania 167; Niemieckie Cesarstwo 307; Niemcy, Germani 146, 193, 197; niemieccy kupcy, furmani 245, 256
- [Nieszawa] Niessoviensis, Nieszouiensis capitaneus 285, 304; nieszawskie statuty z 1454 r. 96-98, 100, 169
- [Niszczyce] Nisczicze 163, 230
- [Nowy Korczyn] Nova Civitas Corcin 67, 137, 271, 320; Novae Civitatis Corczin capitaneus 67; Novae Civitatis Corczin conventio 320-322; nowokorczyński sejmik 137
- [Nur] Nurensis capitaneus 285, 304; Nurensis exactor 107; Nurensis terra 60, 89
- Nyepr zob. Dniepr
- Obertyn 104
- [Odolanów] Odolanouiensis capitaneus 304
- [Oleśnica] Olesnicza 67, 164
- Olkusz 214, 273
- Olszanica 11
- [Olsztyn] 289; Olstinensis capitaneus 67, 163
- Opatów 116
- [Opoczno] 320; Opocznensis capitaneus 67, 163, 319; Opocznensis districtus 106, 107, 200; Opocznensis exactor 271

- [Oporów] Opporow 26, 67, 107
 [Ormianie] Ormiańscy biskupi, Armeni episcopi, Armeni popones 183, 205, 226, 239
 [Ostroróg] Ostrorog 317
 [Ostrów] Ostrovia 52; Ostroviensis districtus 52
 [Ostrzeszów] Ostrzessowiensis capitaneus 285
 [Oświęcim] 193, 234, 242, 244, 272; Oswiacinienses 280, 306; Oswiancimensis capitaneus 67, 212; Oszwiazimensis castellanus 304; Oswiecimensis Ducatus, Oświęcimskie Księstwo 197, 255, 277, 288; oświęcimscy posłowie, Oswiacinienses nuntii 272, 277, 280; oświęcimska ziemia 280
 [Ojrzanów] Oyrzanów 63
 Parczew 306
 [Paryż] Lutetia Parisiorum 215
 [Perekop] Praecopensis caesar Thartarorum 118
 [Pieskowa Skała] Pyskowaskala 317
 [Pilzno] Pilznensis districtus 106, 107, 201; Pyelsnensis exactor 107, 271; Pilznensis terra 320
 Piotrków, Petricovia, Piotrcovia, Piotrkovia, Pyotrcouia 11, 14, 19, 27, 31, 32, 39, 40, 44, 46-48, 63, 70, 74-76, 84, 86, 90, 92, 115, 120, 122-124, 129-131, 138-140, 160, 162-164, 177, 179, 180, 184, 185, 187, 193, 198, 199, 219, 234, 237, 242, 244, 246, 255, 257, 272-274, 277, 282, 288, 297, 301, 302, 304, 305, 310, 311, 318, 319; Piotrcoviensis comitia 137, 161, 164, 180, 196, 217, 219, 221, 281; Piotrcovienses constitutio, constitutiones 64, 219, 221; Pyotrcoviensis conventio, conventus 31, 33-35, 38-44, 46, 47, 53, 67, 68, 71, 72, 75, 84, 86, 88-90, 114, 116, 118, 120-122, 124, 126, 129-136, 138, 140, 142, 161, 163, 164, 185-188, 221, 235, 236, 240, 272-274, 277, 297-299, 301, 314, 315, 317, 318, 321, 325; Piotrcoviensis exactor 107; piotrkowski synod prowincjonalny 116; piotrkowskie statuty 95-98, 100, 102, 103, 114, 117, 169-171, 199, 216 (1496), 247 (1496), (1538), 256 (1496)
 [Płock] Plocense castrum 156; Plocenses equites 62; Plocensis cancellarius 26; Plocensis capitaneus 67, 163, 209, 285; Plocensis castellanus 67, 317; Plocensis custos 319; Plocensis dapifer et exactor 107, 201; Plocensis decanus 304; Plocensis districtus 211; Plocensis episcopus 67, 126, 163, 230, 277, 281, 304, 317; Plocensis exactor 127; Plocensis palatinatus 38, 60, 120, 128, 203, 209; Plocensis palatinus 15, 26, 163, 209, 211, 230, 317; Plocensis pondus 101; Plocensis subdapifer 26; Plocensis terra 28, 34, 60, 61, 89, 90, 101, 128, 194, 203, 209, 211, 320; Plocensis terrae vexillifer 90; plocka kapituła 116; plockie województwo 116; plockie księgi grodzkie 148, 157, 195, 209
 [Podole] Podolia 160, 230, 231, 271; Podoliae exactor 127, 201; Podoliae palatinatus 15, 38, 60, 71, 89, 107, 120, 128, 203; Podoliae palatinus 67, 127, 163, 230, 304; Podoliae provincia 180; Podoliae terra 13, 28, 29, 39, 60, 61, 128, 156, 203, 231, 322, 328
 Pokucie 84
 Poloni, Polacy passim
 [Polska] Polonia, Regnum Poloniae passim; Poloni abbates 197; Poloni indigenae 217, 229; Polonica lingua 265; Polonica moneta 161, 187, 278; natio 221; reges 233, 303
 [Polaniec] Polanecensis castellanus, kasztelan 160, 318
 [Pomorze] Pomerania 303; Pomeraniae palatinatus 190
 [Poniec] Ponicensis capitaneus 67
 Potulice, Pothvlicze 277, 281, 317
 [Poznań] 32, 50, 62, 146, 249, 273, 284, 298; Posnaniense iudicium castrense 229, 231; Posnanienses equites 61; Poznaniensis archidiaconus 67; Posnaniensis cancellarius 319; Poznaniensis castellanus, kasztelan 163, 230, 231, 272, 273, 304, 317; Poznaniensis capitaneus 67, 285; Poznaniensis civitas 43, 47, 101, 169; Posnaniensis episcopus 26, 67, 126, 211, 230, 277, 281, 317; Poznaniensis exactor 38, 107, 127; Posnaniensis iudex 107; Poznaniensis mercator 47; Posnaniensis nobilitas 120; Posnaniensis notarius terrestris 60; Posnaniensis officialis 26; Posnaniensis palatinatus 15, 26, 33, 38, 60, 118, 120, 121, 128, 163, 200, 203, 231, 237, 239, 304; Posnaniensis palatinus 230, 281, 317; Poznaniensis praepositus 67, 319; Posnaniensis subiudex 94, 128; Posnaniensis succamerarius 319; Posnaniensis terra 33, 38, 60, 61, 128, 200, 203, 230, 231, 320; poznańscy mieszczenie 249; poznańska kapituła katedralna, zatwierdzenie praw 302; poznańskie województwo 160; poznańskie księgi grodzkie 32, 215
 [Prażmów] Prasmow, Prażmowo 111, 113
 [Proszowice] Proschowicze 129, 324; Proschewiensis districtus 107; proszowicki sejmik 137
 [Prusy] Prussia, Prussiae Ducatus 14, 22, 41, 50, 53, 66, 77-79, 83, 90, 91, 129, 167, 176, 179, 236, 242, 255, 257, 267, 280, 303; Prussiae civitas 189; Prussiae civitates 196; Prussiae dux 78, 79, 84, 90, 247, 257, 258, 267, 272, 292, 293; Prussiae nuntii, posłowie 272, 277, 280; Prussiae ordines 77, 82; Prussiae terrae, ziemie

- 76-82, 83, 90, 91, 162, 176, 189-192, 197, 232, 257, 277; Pruthenicum sal 53; bellica occupatio Prussiae 167; pruska mennica 79, 193, 214, 246, 257; pruska moneta 78, 146, 196, 257, 289, 292-294; [Prusacy] Prutheni 196, 306; pruscy poddani 244; pruski książę 92, 247
- Prusy Królewskie 137-139, 193, 234, 272, 288, 289, 297
- Prusy Książęce 234, 244, 245, 247, 289
- [Przedbor, Przebórz] Przedboriensis capitaneus 120; Przedboriensis tenutarius 127, 200
- [Przedecz] Przedecensis capitaneus 46, 285; Predeczensis terra 320
- [Przemęt] Przemętensis castellanus 163, 230
- [Przemysław] Premisla 323; Premislae districtus 258; Premisliense castrum 12, 27, 28; Premysliensis, Przemysliensis capitaneus 27, 28, 67, 163, 211, 230, 248, 304; Premisliensis castellanus 317; Premisliensis episcopus 67, 304, 317, 325; Premisliensis iudex 38, 60, 71, 89, 127; Premisliensis terra 27, 28, 107, 320, 323, 325
- [Przepust] 64; Przepustense teloneum 74
- [Przerąb] Przeramb 163, 304, 317
- [Pyzdry] Pistdrensis, Pysdrensis capitaneus 67, 285, 304; Pisdrensis districtus 231; Pysdrensis terra 320
- Raciąż 116
- Radom, Radomia 32, 44-46, 248, 258; Radomiense castrum 71, 89; Radomiensis capitaneus 67, 211, 304; Radomiensis castellanus 163, 212, 230, 236, 304; Radomiensis districtus 106, 107, 200; Radomiensis exactor 271; iudex castri Radomiensis 71; Radomiensis terra 320; Radomiensis tribunus 38
- [Radomsko] Radomscensis exactor 107
- [Radziejów] Radzieiowiense conventio 188; Radzieiowiensis capitaneus 285, 304
- [Ratno] Rathnensis capitaneus 67
- [Rawa] Ravenses equites 62; Rauensis capitaneus 230, 285; Ravensis exactor 107, 127, 201; iudex castri Ravensis 128; iudex terrae Ravensis 26; Ravensis iudex 201; Ravensis palatinus 15, 26, 38, 60, 128, 201, 203; Rawensis palatinus 163, 211, 317; Ravensis succamerarius 128; Ravensis terra 28, 34, 38, 61, 120, 201-203, 231, 320; Ravensis woyewodzycz 60; rawski starosta 235
- [Rohatyn] Rohatinensis capitaneus 304
- [Ropczyce] Ropczicze 323
- [Rożan, Różan] Rozanensis capitaneus 285; Rozanensis exactor 107, 201; Rozanensis terra 60, 120
- [Rozprza] Rosperiensis castellanus 304, 317
- [Ruś] Russia 16, 31, 156, 203, 221, 303, 304; Russiae dux 318; Russiae equites 60, 61; Rus
- siae exactor 127, 201; Russiae capitaneus generalis 61; Russiae palatinus 15, 26, 33, 38, 60, 71, 89, 107, 120, 128, 203, 248, 258; Russiae palatinus 45, 61, 304, 315-317; Russiae provincia 180; Russiae terrae 15, 16, 25, 29, 30, 33, 35, 38, 41, 43, 60, 61, 68, 86, 100, 104, 128, 142, 163, 200, 202, 203, 229, 231, 271, 321-327; [Rusini] Rutheni popones, sacerdotes, wladicae 57, 69, 87, 106, 120, 126, 133, 144, 182, 183, 206, 226, 239, 269, 314
- [Rzym] Roma; Romana ecclesia, Romana curia, Sedes Apostolica 18, 103, 157, 171, 221, 234, 252; Romanus pontifex 157, 279; Romanorum Imperatoria et Regia 307; rzymski król 245, 256; Imperium Romanum 136; Romani impetratores 157
- Saksonia, Saxonia 72
- [Sandomierz] Sandomiria 202, 203, 248, 258, 303, 324; Sandomirienses equites 61; Sandomiriensis capitaneus 67, 163, 211, 229, 230, 304; Sandomiriensis castellanus 38, 40, 163, 211, 230, 321; Sandomiriensis civis 203; Sandomiriensis districtus 104, 106, 201, 321; Sandomiriensis exactor 107, 127, 271; Sandomiriensis iudex 94, 319; Sandomiriensis palatinus 15, 26, 33, 38, 60, 71, 89, 104, 106, 107, 120, 128, 202, 203; Sandomiriensis palatinus 45, 230, 304, 315-317; Sandomiriensis subdapifer 38; Sandomiriensis subiudex 230; Sandomiriensis terra, sandomierska ziemia 16, 60, 61, 89, 172, 200, 203, 230, 247, 248, 258, 320-325, 327, 328; Sandomiriensis terrigena 172; Sandomiriensis vicecapitaneus 26; sandomierski podkomorzy 49; sandomierski poseł 297; sandomierskie województwo 116, 160
- [Sanok] Sanocensis capitaneus 163, 211; Sanocensis castellanus 318; Sanocensis terra 320, 323
- [Sącz] Sandecensis castellanus 230, 304, 317; Sandeczensis terra 320
- Scepusium zob. Spisz
- Seret (rzeka) 160
- Siedmiogród 234
- [Sieradz] Siradienses equites 62; Siradiensis capitaneus 67, 163, 212, 236, 285, 304, 319; Siradiensis castellanus 163, 304, 317; Siradiensis exactor 107, 127, 201; Siradiensis iudex 203, 230; Siradiensis notarius 26, 128, 201; Siradiensis palatinus 15, 22, 26, 33, 38, 60, 120, 128, 203; Siradiensis palatinus 26, 277, 281, 304; Siradiensis terra 60, 61, 128, 203, 229, 230, 320; Siradiensis tribunus 319; Siradiensis vicecapitaneus 236; sieradzkie księgi grodzkie 235, 283,

- 289, 298, 300; sieradzkie księgi sądowe 298; sieradzkie województwo 116
- [Sierpc] Sierpcensis castellanus 163
- [Sirmium, Sremska Mitrovica nad Sawą] Sirmium, Seremska, Seremiense vas 40, 71, 108, 127, 134, 145, 159, 185, 207, 240, 271, 291
- [Skalbierz] Skarbimiriensis praepositus 318
- Słomniki, zatwierdzenie praw 302
- Słone 64, 74
- Sławuta 12, 27
- [Słupcza] Słupcza 317
- [Służewo] Slussevo, Sluzewo 67, 230, 277, 281, 304
- [Smoleńsk] Smolensko 329
- [Sochaczew] Sochaczoviensis capitaneus 67, 285; Sochaczoviensis exactor 107, 127, 201; Sochaczoviensis iudex 107, 127; Sochaczoviensis terra 28, 38, 60, 61, 120, 201, 320
- Sokołowo 163, 211, 230
- [Spicymierz] Spiczimiriensis castellanus 304
- [Spisz] Scepusensis capitaneus 67, 163, 211, 230, 298, 304
- Sprowa, Sprzowa 67, 126, 163, 243, 319
- Sremska Mitrovica zob. Sirmium
- [Szreńsk] Szrensko 209
- [Stobnica] Stobnicensis capitaneus 304
- [Stryj] Striensis capitaneus 27, 230, 304; Striensis castrum 12, 27; Striensis districtus 12, 27, 28; Striensis terra 320
- [Szadek] Schedek 320; Schadkouiensis exactor 107
- [Szamotuły] Schamotuly 317
- [Sztum] Stumensis capitaneus 67
- [Szydłowiec] Schidlowiec, Schidloviecz 41, 48, 67, 83, 110, 111; Szydloviensis capitaneus 304
- [Śląsk] Silesia, Slesia 16-18, 32, 45, 46, 64, 72, 97, 141, 161, 174, 175, 197, 198, 216, 218, 219, 234-236, 245, 247, 256, 286; Slesiae ducatus 174, 186, 187; Slesitis praedones 97
- [Śniatyń] Sniatinensis capitaneus 304
- [Śrem] Szremensis castellanus 202
- Środa 92, 115, 116, 129, 146; Sredensis terra 320
- [Świdnica] Swidnicensis cerevisia 24, 36, 40, 57, 59, 69, 71, 87, 89, 105, 108, 119, 125, 127, 132, 134, 143, 145, 159, 182, 185, 205, 207, 225, 228, 238, 241, 269, 271, 282, 291; Swidnicensis moneta, świdnicka moneta 16, 17, 31, 37, 38, 42-45, 53, 79, 235
- [Tarnów] Tarnow, Tharnow 26, 60, 67, 163, 211, 212, 230, 236, 277, 281, 282, 304, 317; Tamoviensis praepositus 67
- Tatarzy, Thartari 11, 22, 29-31, 35, 55, 64, 68, 86, 104, 118, 121, 129, 137, 142, 285, 297, 319-322, 325-328; caesar Thartarorum Praecopensis [Sahib Girej] 118, [Mengligirej] 314
- [Tęczyn] Thanczajn, Thanczyn 67, 126, 163, 212, 230, 304, 317
- [Tomice] Thomice 67
- [Toruń] Thorunia, Torunia, Torvn 73, 76, 78, 84, 90, 91, 138, 139, 147, 167, 315, 317; [toruńczycy] Thorunenses 53, 66, 139; Thorunensis civitas 42, 43; Thorunensis conventus, comitia 38, 162, 189; Thoruniensis officina 79, 90
- [Trembowla] Trebowla 29, 156; Treboviensis districtus 13, 29; Trebovienses termini terrestres 29
- [Troki] Trocensis palatinus 317
- [Trydent] Trydencki Sobór 294
- [Trzciana] Thrcziana, Trczyana 38, 60
- [Tuchola] Tucholiensis capitaneus 67; [tucholczycy] Tucholienses 191
- Tureja 31, 162, 242, 255, 297, 307, 319; tureckie sukcesy na Węgrzech 234; turecka agresja, moc, sprawa, ziemia 275, 288; [Turcy] Turci, Thurcorum imperator [Soliman II] 35, 68, 129, 234, 244, 245, 272, 274, 276, 278, 280, [Bajazet II] 314, 320, 326, 327, por. sułtan
- [Urzędów] Urzandow oppidum 101; Urzandoviensis capitaneus 60; Urzandoviensis districtus 201; Vrzandoviensis tenutarius 38
- [Waława] Valyava 321
- [Warmia] Warmiensis episcopus, biskup 84, 317
- [Warszawa] Varschouia, Warsschavia, Warschouiensis civitas, Varschovia Antiqua, Nova 43, 47, 49, 51, 53, 55, 62, 109, 137, 169, 216, 289, 295, 297, 298, 304; Varschouiensis archidiaconus 304; Warschoviensis capitaneatus 52; Warschoviensis capitaneus 285, 304; Varszoviensis castellanus 163, 230; Warschouiensis conventus 49, 51-55, 57, 59, 60, 62, 65, 67, 109; Varschoviensis exactor 107, 127, 201; Varschoviensis iudex 127; Warschouiensis praepositus 212; Varschoviensis sigillum 113; Warschowiensis terra 60, 120; warszawskie księgi sądowe 243; warszawskie księgi ziemskie i grodzkie 113, 148
- [Warta] warcki statut 112
- [Watykan] Citth del Vaticano 157
- [Węgry (w ziemi rawskiej)] Wangri 26
- [Węgry] Hungaria 11, 45, 49, 68, 72, 76, 141, 161, 174, 175, 186, 187, 197, 198, 214, 216, 218, 219, 234-236, 245, 256, 273, 286; Hungariae regnum 14, 35; Hungaricales floreni 79, 80, 91, 190, 191; Ungaricus aureus 41; Węgierskie królestwo 274; węgierski tron 162; [Węgrzy] Ungari 277; węgierski król 194

- [Wieczfnia] *Wieczfna* 67
- [Wieliczka] *Wyelicensis carbarius* 41
- [Wielkopolska] *Polonia Maior* 14, 16, 34, 37, 38, 43, 52, 53, 61, 62, 65, 67, 94, 97, 107, 116, 120, 127, 163, 172, 175, 200, 202, 203, 219, 222, 229, 268, 305, 308, 309, 320, 321, 326; *Maioris Poloniae capitaneus generalis* 163, 230, 231, 304; *Maioris Poloniae terra, terrigena* 172, 222, 313, 323; wielkopolski sejmik zob. sejmik; wielkopolski starosta 215; wielkopolska szlachta 129, 193; wielkopolskie wici 326; wielkopolskie województwo 116; Wielkopole 84; wielkopolska szlachta 129, 193
- [Wieluń] *Vyelunensis capitaneus* 285, 304, 319; *Vielunensis castellanus* 163, 230; *iudex terrae Vielunensis* 128; *Wielunensis succamerarius et exactor* 107; *Wielunensis terra* 320; wieluński starosta 50; wieluński edykt 232
- Wilno, Vilno, *civitas Wilnensis* 49, 50, 58, 60-64, 74, 75, 122, 126, 128-130, 133-135, 137, 141, 142, 145, 146, 234-236, 240, 241, 244, 255, 294, 305; *Vylnensis episcopus* 317; *Vylnensis castellanus* 317; wileński zamek 235
- [Wisła] *Wissla, Visla* 53, 64, 66, 74, 75
- [Wiślica] *Vislicia* 248, 258; *Wislicensis castellanus* 202, 230, 317; *Vislicensis districtus, exactor* 106, 107, 201, 271; zatwierdzenie praw 302
- [Wiśnicz] *Visnicze, Wisznycze* 67, 126, 146, 163, 211, 230, 277, 304, 317
- [Witowice] *Wythow, Wythowycze* 38, 60
- [Wittemberga] *Vintemberga, Vintenberga, Vitimberga* 232
- [Wizna] *Visnensis capitaneus* 163, 211, 285; *Visnensis districtus* 227; *Wisnensis exactor* 107, 127, 201; *Wisnensis pincerna* 107; *Wisnensis terra* 53, 60, 67, 120, 179, 320
- Włochy zob. Italia
- [Włocławek] *Vladislavia* 64, 72, 73; *Wladislaviense theloneum* 178; *Wladislaviensis decanus* 230, 319; *Wladislaviensis, Wladensis episcopus* 67, 230, 277, 281, 304, 317; *Wladislaviensis palatinus* 277; *Wladislaviensis scolasticus* 319; włocławska kapituła katedralna, zatwierdzenie praw 302
- Włosi 146
- [Wojnicz] *Voynicensis capitaneus* 67; *Voyniczensis, Voinicicky castellanus* 26, 163, 212, 230, 282, 304, 317
- [Wola] *Vola, Volia* 157, 159, 163, 211, 212, 230
- [Wołoszczyzna] *Valachiae palatinus* 322; Wołoskie województwo 274; [Wołosi] *Walachi, Valachi* 25, 57, 70, 88, 106, 120, 126, 133, 142, 144, 183, 205, 226, 239, 269, 277, 313, 314
- Wrocław 76, 301; *Wratislaviensis cerevisia* 282
- [Wschowa] *Wschoviensis capitaneus* 285; *Wschovens conventus* 216; *Wschowiensis districtus* 60; *Wschovens terra* 320; zatwierdzenie praw 302
- [Wyszogród] *Wyshegradiensis capitaneus* 285; *Vishegradensis castellanus* 304; *Vissogradiensis, Wissegradiensis subiudex et exactor* 107, 127, 201; *Wyshegradiensis terra* 60, 89, 120
- [Zabrzezie] *Zabrzeze* 317
- [Zakroczym] *Zacrocimensis capitaneus* 164, 285; *Zacrocimensis castellanus* 163; *Zakroczimensis exactor* 107, 127, 201; *Zakroczimensis pincerna* 209; *Zacroczymensis praeco* 113; *Zacroczimensis terra* 60, 89, 120; zakroczymskie księgi ziemskie 216
- [Zakrzyn] *Zaxyn* 317
- [Zamość] *zamojska edycja* 12
- [Zator] 193, 234, 242, 244, 272, 277; *Zathorienses* 280, 306; *Zatoriensis, Zathoriensis capitaneus* 67, 212; *Zatoriensis ducatus, Zatorskie Księstwo* 197, 245, 255, 277, 288; *nuntii ducatus Zatoriensis* 277, 280; *Zatorska ziemia* 280
- [Zawkrzeńska ziemia] *Zawkrensis terra* 320
- [Zawichost] *Zawichostensis capitaneus* 163; *Zawichostensis castellanus* 304
- [Żarnów] *Zarnoviensis, Zarnouiensis castellanus* 60, 200
- [Żmudź] *Samogitia* 303, 305; *Samogittiae dux* 318
- [Żydaczów] *Sidaczouiensis terra* 320
- [Żydzi] *Iudaei* 25, 99, 126, 133, 144, 169, 170, 183, 199, 273, 278, 313

INDEKS RZECZOWY

- Akademia zob. Uniwersytet
akcesoria (uboczne czynności procesowe) 249, 260, 267
akta zob. księgi
anabaptyści, edictum contra anabaptistas 130; por.
apostazja, herezja
annaty 146, 247, 276
apelacja, appellatio 13, 28, 52, 99, 100, 110, 166, 178,
188-190, 210, 220, 249, 252, 253, 260, 263-265,
273; do Rzymu 235, 252, 263, 299, 300; do sądu
sejmowego 99, 100; do sejmu 249; od sądów
ziemskich i grodzkich 222, 223; od sejmiku
pruskiego 189, 190; vadium przy apelacji 189;
z Mazowsza według prawa mazowieckiego 65, 66;
z Prus Książęcych 234; z Prus Książęcych, od
księcia pruskiego 247, 258, 267
apostazja 252, 263; por. anabaptyści, herezja
archiwum 27
artes liberales zob. sztuki wyzwolone
artykuły, articuli 13, 51, 54, 65, 67, 99, 140, 146, 196,
200, 209, 211, 229, 231, 243, 247, 253, 266, 277
artykuły dolegliwe koronne 297
artykuły izby poselskiej 122
artykuły kolskie 116
artykuły mazowieckie 243, 265-267
azyl kościelny 252, 263

Banicja, poena exili, proskrypcja 103, 117, 171, 190,
221; por. kara
barć, pasieka (mellicidium), zwolnienie od opłat 177
beneficja 252, 263; beneficja kościelne, obsada 103
bezkrólewie, interregnum 163, 310
bezpieczeństwo publiczne 302; bezpieczeństwo sądów,
securitas iudiciorum 175, 198; zob. sąd
bezprawie 137; bezprawie poborców 284, 289
bitwa nad Seretem 160
błuznierstwo, blasphemia 252, 263
błąd, error 34, 70, 113, 189, 206, 207, 227;
w pokwitowaniu poboru, error in quietationibus 240;
w regestrach poborowych 270; por. pobór
brachium regale zob. egzekucja wyroków
bród przez rzekę 165
budowa i naprawa mostów i grobli 177
bulla papieska, apostolica, brewe 103, 212; bulla
konkordatowa 1519 r. i 1525 r. 157
burgrabia 18, 23, 29, 30, 35, 46, 56, 60, 68, 107, 181,
186, 212, 312, 315, 316, 320-323
bydgoski statut zob. konstytucje sejmu bydgoskiego
1520 r.

Cechy, fraternitates seu communitates mechanicorum,
contubernia artificum 97, 98, 216, 245, 255, 256;
cechy lwowskie, zatwierdzenie praw 216; zniesienie
176
celnik, teloneator 73, 198, 218, 219, 256, 286, 287;
teloneatores mają być szlachtą, posesjonatami,
chrześcijanami 165, 169; por. cło, poborca
ceny towarów zob. taksy cen
cesarz niemiecki, Imperatoria et Regia Romanorum
Maiestas 307
chan tatarski, caesar Thartarorum 118, 314
chorągiew:
królewska 275, 279
wystawiona przez nie stawających na pospolite
ruszenie 275, 279
chorąży, vexillifer 34, 60, 90, 164, 201, 203, 230, 235
cło, teloneum 53, 64, 66, 72, 73, 98, 146, 164, 166, 178,
181, 186, 196, 198, 218, 220, 236, 243, 246, 256,
267, 283, 286, 287, 289, 295; zwolnienie od cel 178;
por. celnik, registra
aggrale, grobelne 164, 165, 178, 180, 196, 245,
246, 267
aquaticum, wodne 64, 72, 165, 178, 220, 246, 257,
267; modus exigendi 74, 75
de albatoriis 180
de navigiis 180
na bydło 286, 287
na Mazowszu takie same jak w Koronie 178
pontale, mostowe 164, 165, 180, 196, 245, 246, 256,
267
prywatne, bezprawne 287
przywileje celne szlachty 146
teloneum Dobrzinense, Bobrownicense,
Przepustense, Slonense 64, 74
włocławskie 178

Concilium Basiliense 279

czary, gusła 252, 263

cześćnik, pincema, pocillator 60, 67, 107, 203, 209, 230, 247-249

czopowe, contributio ducillorum 24, 26, 31, 35, 36, 38, 39, 50, 56-62, 64, 69-71, 87, 88, 93, 105-109, 119, 121, 122, 125-127, 130, 132-134, 137, 143-145, 160, 182, 183, 185, 193, 194, 205-208, 225-228, 234, 235, 238, 240, 241, 268-271, 273, 281-284, 288-291, 298; por. uniwersał

czynsz, census perpetuus 102; od prowentów 180, 181; czynsz kościelny 252

Deliberacja zob. proces

deputatus ad dispensandam pecuniam 201; dispensator 200-203

diariusz sejmowy 301, 302; diariusz sejmu krakowskiego 1536-1537 (rzekomy) 146

disciplina militaris 153, 154; por. zachowywanie porządku

dług, debitum 219, 254

dobra, bona passim; pomiary dóbr, commensurationes 177; zapisy, inscriptiones bonorum 102 duchowne 102, 191; zakonne 18, 19; por. beneficja

królewskie, bona regalia, redemptio 166; egzekucja dóbr królewskich 100

królowej Bony 193, 198, 215, 217, 229-231 ziemskie uznawane za królewsczyzny 173, 174; por. konfiskata, rozgraniczenie

dowódca wojskowy, capitaneus exercituum generalis seu imperator exercitui, capitaneus exercituum regni, capitaneus generalis exercituum, supremus exercituum capitaneus 33, 61, 101, 104, 201, 202, 211, 219, 221, 230, 304; campiductor exercituum 61, 67, 278, 316, 321, 323, 325-328; porucznik, praefectus militum 15, 33, 34, 61, 201, 202; por. hetman, rotmistrz

dożywocie, litterae ad vitalitatem 173

droga, via publica 196; zamknięcie drogi por. zakaz duchowieństwo passim; duchowni przed sądami

świeckimi 173; uprawnienia majątkowe 288; por. beneficja, dobra, godności kościelne, kortezani, kościół, legat, nuncjusz, prymas, przełożeni klasztorów, scholastyk

dygnitarstwa zob. urzędy

dylacja, dilatio terminorum, odkład 95, 100, 107, 220, 254, 260, 262, 265, 299; por. terminy sądowe

dziedziczenie przez kobiety 93, 109; prawo dziedziczenia przez zakonnice 18

dziesięcina, decima 49, 191, 252, 263

Edykty:

edictum de moneta 289, 292-294, 302; por. moneta o przechodach wojsk z 1432 r. 275, 279 przeciw autorom oszczerczych pism 147 wieluński z 1424 r. 232

egzaktor zob. poborca

egzekucja praw, nurt egzekucyjny 132, 139, 160, 242, 301; egzekucyjne żądania 146

decretum executionis 138

executio privilegiorum, statutorum 138, 234, 235

egzekucja wyroków, executio decretorum, executio rei iudicatae 176, 211, 222, 300

ekscepcja zob. proces

elekcja, electio 76, 82, 83, 146, 150, 160, 161, 163, 164, 317-319; udział w niej lenników Korony 92; udział w niej stanów pruskich 77, 82, 83; vacante regno 76, 80; vivente rege 81

elekcja małoletniego Zygmunta Augusta 63, 76, 77, 81, 84, 91

elekcja urzędników zob. urzędnicy

ewokacja 231, 264; do sądu duchownego 98; pro male iudicato 65

Fałszerstwo, falsitas 95; fałszowanie monety 16, 17, 193

fałszywe oskarżenie, calumnia 56, 58, 70; potwarz 95

Formula Processus 100, 162, 175, 180, 260;

wprowadzenie na Kujawach 162, 188

formy czynności prawnych 253, 254, 264

Garnizon wojskowy, statio exercituum 221

zatwierdzenie praw, konfirmacja, confirmatio iurium

generalis 147, 150, 173, 301-307, 309; zatwierdzenie

praw Mazowsza 51, 63, 65, 66; statuty mazowieckie

potwierdzone 63, 65

glejt zob. list żelazny

główszczyzna, pro capite 112, 249, 260, 266

godności kościelne 103; ograniczenie dostępu plebejów

103; godności kościelne dla szlachty 195, 212

gołota, golota et inquillini vagabundi 96

grabież, rapina 152; łupiestwo, depraeditio 186; por. rabunek, rozbój

granice, spory graniczne 247, 250, 252, 261;

rozgraniczenie dóbr 93, 100, 101, 111; por. dobra,

podkomorzy; rozgraniczenie Mazowsza i Prus 267;

delimitacja między Koroną, Mazowszem i Litwą 49;

strzeżenie granic 191

grobelne zob. cło

gwałt, raptus virginum et foeminarum, violatio feminae 97, 153

Gymnasium (Cracoviense) 135; por. Uniwersytet

- Handel, wolność handlu z sąsiednimi państwami 98
 herezja, kacerstwo, odszczepieństwo 232, 246, 252, 263;
 luterkańska 45, 215, 232, 233; por. anabaptyści,
 apostazja, luteranizm, reformacja, zakaz
 hetman 104, 146, 214, 242, 283; hetman koronny 274;
 por. dowódca wojskowy
 hołd, list hołdowniczy 76, 247, 258
- Immunitet, immunitas 236; por. przywilej
 incompatibilitas (kasztelaństwa i województwa ze
 starostwem) 171
 indygenat, indigenatus 130, 135, 217
 infamia, infamatio, pozbawienie czci 47, 97, 112, 153,
 171, 172
 inhibito zob. zakaz
 inkorporacja:
 Litwy, Oświęcima i Zatora, Prus Królewskich 193,
 197, 234, 306
 Mazowsza 11, 13, 28, 31, 49, 51, 55, 244
 Prus Książęcych 244
 Striensis districtus 12, 27
 inkwizytor, oskarżyciel w sprawie o herezję 232
 instrukcje poselskie, sejmikowe 115, 129, 146
 intromisja 37, 58, 261
- Jasyr 11
 język czynności prawnych łaciński 265; polski, lingua
 Polonica 265
 język nabożeństw w kościele Mariackim w Krakowie
 148
- Kancelaria królewska, koronna 66, 76, 100, 116, 147,
 160, 170-172, 194, 220, 245, 256, 265, 266, 273,
 283; por. sekretarz
 kanclerz, cancellarius 67, 83, 110, 111, 230, 242, 297,
 301, 304, 317, 319; obowiązki 163, 172; obsada
 stanowiska kanclerza 146; por. podkanclerzy
 kapituła:
 kapituła katedralna 195, 212; nieprzyjmowanie
 plebejuszy 170, 171
 kapituła płocka 116
 zatwierdzenie praw kapituły krakowskiej,
 poznańskiej, wrocławskiej 302
 kara, poena, mulcta 14, 16, 25, 26, 29, 35-37, 40, 42, 44,
 55-60, 68, 70, 71, 79, 80, 88-91, 95, 97-99, 102-104,
 107, 108, 110-114, 117, 119, 126, 127, 142, 145,
 152-155, 167-171, 174, 176, 178, 181, 188-191, 197,
 199, 200, 204-206, 208-211, 218, 219, 222, 224-226,
 228, 236-239, 241, 245, 248, 256, 259-261, 263,
 264, 268, 269, 300, 321, 324, 326
- banicji, poena proscriptio 37, 58, 221, 232, 233;
 banicji za nieposłuszeństwo wyrokowi 190; por.
 banicja
 dla nieuczciwych i niedbałych egzaktorów,
 poborców, celników 70, 134, 165, 183-185, 206,
 218, 226, 239
 dla opornych, niepłacących poborów 120, 127, 133,
 144, 184, 185, 206, 208, 224-226, 239, 241, 268,
 270, 271, 282, 291, 314
 dla Żydów łamiących obowiązujące ich
 ograniczenia 169
 konfiskaty dóbr, amissionis, privationis bonorum
 97, 112, 141, 152-154, 170-172, 186, 190, 232, 233,
 236, 292, 296, 315, 316, 320, 325-327, 329;
 konfiskaty dóbr za niestawienie przy
 pospolitym ruszeniu 276, 279, 315, 317, 320, 324,
 326-329; konfiskaty pieniędzy i rzeczy, poena
 amissionis rerum 186, 236; konfiskaty towarów 218
 na niedbałych starostów 96, 112, 168, 218, 226,
 228, 233, 245, 256, 259, 282
 na niedbałych wojewodów 96, 245, 256
 omylna 210
 śmierci, gardła, poena capitis, poena vitae 17, 18,
 46, 96, 112, 149, 153, 154, 190, 215, 228, 232, 233,
 250, 315, 316, 320, 325-327, 329
 umowna, poena vallata 210
 utruty czci 97, 153; por. infamia
 więzienia, wieży, poena carceris, in fundo turris
 174, 187, 190, 233, 250, 260; detentio 167, 168;
 wieża dolna, na dnie 249, 250, 266; por. więzienie
 za fałszowanie monety lub posługiwanie się
 zakazaną monetą 17, 91
 za obrazę sądu 261; niestawienie w sądzie 222
 za uchybienie obowiązkowi pospolitego ruszenia
 141, 276, 280
 za zabójstwo, poena contra homicidas 96, 101, 111,
 112, 114, 135, 176, 233, 259, 260, 266; za
 udzielenie schroniska zabójcy 112
 za zranienie 176
 Por. banicja, główszczyzna, infamia, konfiskata
 karcer zob. więzienie
 kamość wojskowa zob. disciplina militaris
 kasztelan, castellanus passim; obowiązki przy
 pospolitym ruszeniu 152-154, 274, 275, 278, 279;
 wynagrodzenia kasztelana 13, 201
 katedra wawelska, ecclesia cathedralis Cracoviensis
 146, 147, 150, 151
 kaucja sądowa zob. wadium
 klątwa 253
 kmiecie, coloni passim

- świadczący pobór 102
 w dobrach duchownych 252, 263
 w dobrach królewskich 252, 263
 w dobrach szlacheckich 252, 263; por. zbiegostwo
 wystawiać mają zbrojnych przy pospolitym ruszeniu
 274, 278
 zbiegostwo kmieci, synów chłopskich zob.
 zbiegostwo
 kocz zob. wadium
 kodeks prawa 129
 kodyfikacja, reformatio statutorum et iurium 27, 122,
 128; projekt kodeksu 115, 122; por. korektura
 kolektor 103
 komisarze do rozgraniczenia dóbr, graniczni 171, 177,
 245, 247, 250, 256
 do spraw celnych 246, 256
 komisja 247
 do korektury praw, ad iura reformanda 15, 17, 94,
 115; do podziału, rozgraniczenia dóbr 65, 100, 101,
 111; ad fines terminandos 199
 do taksacji dóbr 14, 20, 21, 27; por. komisarze,
 taksacja
 komornik, camerarius 259
 kompendium 12, 243; kompendia prawa polskiego 161
 confirmacja zob. generalne zatwierdzenie praw
 konfiskata dóbr zob. kara; przepadek majątku zabójcy
 na rzecz rodziny zabitego 112
 konkordat 157
 konkordata 146; konkordata 1536-1537 160
 konstytucje sejmowe, decreta, constitutiones,
 constitutiones Regni 12, 13, 17, 33, 289, 305, 321-
 325; por. sejm
 czasowo obowiązujące 96, 101, 114, 148, 194, 198,
 228, 242, 243, 266, 272, 277, 283
 dawne, antiquae, veterae 153, 168, 170, 171, 173,
 221, 232
 novae 52, 65; stanowienie nowych konstytucji 170
 partykularne 194, 209; partykularne mazowieckie
 161, 177-179, 243; partykularne kujawskie 215,
 229; o wprowadzeniu Formula Processus na
 Kujawach 162, 188; partykularne pruskie 1506 r.
 i 1511 r. 162, 176, 189
 sądowe, iudicariae 94, 113
 sejmu piotrkowskiego 1496 r. 287
 sejmu radomskiego 1505 r. (Nihil novi) 214
 sejmu krakowskiego 1507 r. 198
 sejmu piotrkowskiego 1510 r. 152
 sejmu toruńskiego 1519 r. 25, 38, 167
 sejmu bydgoskiego 1520 r. 152, 275, 279
 sejmu piotrkowskiego 1523 r. 152, 178
 sejmu krakowskiego 1527 r. 14, 272
 sejmu piotrkowskiego 1527-1528 r. 53
 sejmu piotrkowskiego 1529-1530 r. 64, 68
 sejmu krakowskiego 1531-1532 r. 92, 94-115, 122,
 197, 212
 sejmu krakowskiego 1536-1537 r. 246
 sejmu piotrkowskiego 1538 r. 160-192, 197-199,
 217, 219, 221, 247, 258, 267, 283
 sejmu krakowskiego 1538-1539 r. 193, 194, 196-
 203
 sejmu krakowskiego 1540 r. 214, 217-232, 246, 283,
 287
 sejmu krakowskiego 1543 r. 242-265
 sejmu piotrkowskiego 1544 r. 272-281
 kontrybucja zob. pobór
 korektura, naprawa praw 11, 12, 15, 27, 31, 76, 84, 94,
 100, 115, 122, 123, 128, 129, 137, 242, 301;
 korektura praw z 1532 r. 235; korektorowie,
 revisores iurium, 122, 123, 128, 129; pismo
 królewskie do korektorów prawa 128; por. ko-
 dyfikacja
 koronacja, coronatio 76, 81, 82, 91, 147, 198, 303
 kortezani, kortezanie, cortisani (plebeje ubiegający się
 o godności kościelne) 148, 156, 157, 170, 171, 221, 267;
 mandatum contra cortisanos 156, 157
 korzenie, aromata 32, 46
 Kościół passim; zob. annaty, azyl kościelny, beneficja,
 bulla, Concilium Basiliense, dobra, duchowieństwo,
 dziesięcina, język nabożeństw, kapituła, Kuria
 Rzymska, legat papieski, nuncjusz, Ojciec Święty,
 Poloni abbates, poświętnie, privilegium fori, prymas,
 przywilej, sakramenty, scholastyk, Sobór Trydencki,
 Stolica Apostolska, synod, teologia
 kradzież, furtum, latrocinium, sprzedaż rzeczy
 kradzionej 169, 252, 290
 krajczyk, incisor 67, 304
 kronika 244, 255
 królewszczyzny, bona regalia 93, 100, 101, 111; por.
 dobra; królewszczyzny skupywane przez Bonę 146
 krzywda, iniuria, gravamen, violentia 18, 53, 66, 95, 97,
 100, 101, 152, 153, 155, 156, 158, 165-167, 174,
 180, 186, 196, 197, 200, 208, 211, 216, 220, 245,
 247, 251, 256, 262, 286, 310; krzywdy wyrządzane
 Polakom na Śląsku i Węgrzech 216
 krzywoprzysięstwo, periurium 55, 95
 księgi, libri, registra seu libros, acta, documenta 21, 299;
 leżenie ksiąg 248, 259; przechowywanie ksiąg 176;
 wypisy z ksiąg 173; zapisy do ksiąg,

- inscriptiones 222, 229; opłata za wpisy do ksiąg 66;
 zniszczenie ksiąg, incendio ac incursia hostili 95;
 acta iudiciorum 161, 175, 250, 254, 260, 265; nowe
 246, 257; por. oblata
 grodzkie, acta castrensia, libri castrenses 176, 220,
 222, 299; por. zapisy; grodzkie brzeskie 162, 215;
 grodzkie gostyńskie 222; grodzkie kaliskie 284, 294,
 296, 298; grodzkie kujawskie 215; grodzkie płockie
 148, 157, 195, 209; grodzkie poznańskie 32; 215;
 grodzkie sieradzkie 235, 283, 289, 298, 300;
 grodzkie warszawskie 148
 heretyckie, libelli luterana labe infecti 232
 kancelarii królewskiej 172
 kanclerskie 92
 luterzańskie, zakaz przywożenia do Polski 233
 oszczerce, libri famosi 147, 149; scriptores
 famosorum libellorum 147, 149
 podkanclerskie 92
 skarbowe 92
 wiecowe 249, 299
 ziemskie, acta terrestria, libri terrestres 52, 66, 95,
 110, 111, 113, 173, 176, 198, 199, 220, 222, 229,
 299; wpisy do ksiąg ziemskich 52, 66, 199; ziemskie
 bełzkie 215, 216; ziemskie brzeskie 162, 215;
 ziemskie gostyńskie 222; ziemskie łomżyńskie 147;
 ziemskie poznańskie 50, 62; ziemskie warszawskie
 113, 148; 243; ziemskie wieluńskie 216; ziemskie
 zakroczymskie 216; por. zapis
 żydowskie, libri Iudaeorum 99
 kuchmistrz, coquinae magister 164
 kupcy niemieccy, Theutonici mercatores 256
 Kuria Rzymska, Curia Romana 221; por. Stolica
 Apostolska

 Laudum terrestre 209-211, 322
 legacja do króla 234; królewska 115, 122, 129, 137,
 234; na sejmiki 242, 288, 297; sejmowa 50
 legat królewski 162, 234
 legat papieski, nuncjusz papieski 214, 230
 legatus natus 146, 304
 leges (w Uniwersytecie) 135
 lennicy Korony, uprawnienia 92
 lichwa, faeneratio 252, 263
 limitatio terminorum zob. terminy
 list inhibycyjny (zwalniający od pozwu) 288
 list żelazny, glejt, salvus conductus 199, 200, 250, 261;
 listy żelazne nie będą dawane plebejom 261
 listy królewskie do starostów 288, 295
 listy sejmowe, litterae conventuales 49, 76, 84, 160,
 193, 214, 234, 248, 294; listy sejmowe królewskie
 272
 listy zastawne 250
 luteranizm, Lutheranismus 45, 215, 232, 233; por.
 herezja
 luźni ludzie, laici 132, 211

 Łanowe, exactio fertonum, solutio de mansis 84, 86,
 118, 121, 124, 131, 142, 160, 180, 200, 204, 223,
 224, 237, 268; podatek wiardunkowy, łanowy 234;
 poradlne, duos grossos, dwa grosze z łanu 22, 52,
 179, 180, 232; por. pobór, podatek, uniwersał
 łowczy, venator 203
 łożę prawe i nieprawe 252, 263
 łupiestwo, depraeditio zob. grabież

 Magister dworu królowej 211
 małżeństwa żydowskie 298
 małżeństwo króla 301, 306, 307
 marszałek 163, 230, 234, 317, 318, 325; marsalcus
 curiae 67
 marsalcus regni, koronny 67, 147, 211, 212, 304
 marszałek sejmowy 301
 mazowieckie sprawy 92; mazowieckie odrębności
 ustrojowe 288
 mediacja w sporze o tron węgierski 162
 medycyna (w Uniwersytecie) 135
 mennica, officina monetaria, officina regia 38, 43, 78,
 79
 officina monetaria in Cracovia 293
 officina in Prussia 79, 193, 214, 246, 257
 Thorunensis officina monetaria 79, 90
 mężobójstwo zob. zabójstwo
 miary i wagi, libra et pondus Posnanienses 101; nadzór
 245
 mieszczanie, cives passim; pruscy mogą zakupywać
 dobra ziemskie 191; w sprawach ceł podlegają
 sądom ziemskim i grodzkim 166; por. zakaz
 moc ograniczona poselska zob. posłowie sejmowi
 mocja, via motionis 172, 175, 220, 222, 260, 299
 moneta 84, 90, 289, 292, 293, 301; dobra, bona 38, 43,
 53; externa 90; falsa, adulterina 17, 193, 236; mała 40,
 78, 234; moneta Regni Poloniae 78; Polonicis denarii,
 oboli 91; polska i litewska, valor 161, 187; nova 77, 78,
 84, 90; obca, exotica et externa 78, 79; pruska 78, 146,
 196, 257, 289, 292-294; świdnicka, Swidnicensis
 grossus, moneta 16, 17, 31, 37, 38, 42, 45, 53, 79, 235,
 236; zakaz przyjmowania 38, 42-44; por. ordynacja
 mostowe zob. cło
 mór zob. zaraza
 myślistwo 191

- Nadanie prawa polskiego ziemi bielskiej 294
 nadawanie urzędów zob. urzędy
 najazd, gwałt wojenny, vis et impetus, incursiones
 hostium 130, 266, 290
 mołdawski 160
 tatarski 11, 29, 30, 64, 86, 137
 turecki 242, 255, 272
 wołoski 84, 137
 napad na dom zob. zajazd
 naruszenie w posiadaniu, wybicie z imienia 251, 262
 nekrolog króla Zygmunta Starego 298
 nieposłuszeństwo wojskowe (seditio, tumultus, rebellio, conspiratio) 154
 nobilitacja 135; profesorów i doktorów Uniwersytetu 130, 135, 136
 nuncjusz papieski zob. legat papieski
- Oblata 162, 215, 283
 obnażenie miecza 154
 obowiązki:
 szlachty człuchowskiej 191
 szlachty mazowieckiej 177
 obraza, verba infamatoria, inhonesta, iniuriosa 210; por. oszczerstwo; obraza majestatu, crimen laesae maiestatis 162, 199, 214; obraza sądu zob. sąd
 obrona konieczna 249, 260
 obrona Rzeczypospolitej, obrona państwa, obrona pospolita, defensio regni, modus defensionis 11, 14, 29-31, 33, 35, 49, 55, 58, 62, 84, 86, 92, 115, 116, 118, 120, 122, 129, 131, 137, 140, 142, 147, 151, 152, 180, 200, 214, 242, 244, 245, 255, 272, 274-278, 283, 288, 291, 294, 296-298, 323-327; ordo defensionis regni 21
 obrządek:
 grecki 243
 katolicki 243
 ormiański 243
 obwieszczenie w sprawie śmierci księcia mazowieckiego 32; por. śledztwo
 obyczaj zob. zwyczaj
 odpowiedzialność:
 karna szlachty w miastach 146; za służę 95; za łamanie przepisów o poborze 89; por. pobór
 officina monetaria zob. mennica
 Ojciec św., papież, summus pontifex Romanus 103, 247, 276, 279
 ojcobójstwo, parricidium zob. zabójstwo
 okazowanie, lustratio 276, 280
 omylna zob. kara
 opłata za wpis do ksiąg zob. księgi
- oprawa królowej Bony 288, 289
 ordynacja, ordinatio (zarządzenie) 88, 106, 113, 120, 126, 133, 134, 171, 178, 183, 217, 218, 226; ordynacja królewska 144, 287; cła wodnego 64, 72-75
 dla Żydów 273
 poborowa 37
 w sprawie monety świdnickiej 31, 42
 wojenna 151-154
 oszacowanie dóbr ziemskich zob. taksacja
 oszczerstwo, kalumnia 37, 70, 176; por. obraza
 oszustwo, falsitas, collusio 176; oszustwo poborowe, fraus in solutione 25
- Pamiętnie, memoriale 100, 250, 261
 papież zob. Ojciec Św.
 parafia, parochia 20
 pasterstwo, przechowywanie rzeczy utraconej, rem perditam servare 154
 pełna moc, plena potestas zob. posłowie
 pełnoletność, lata sprawne 76, 82
 pincerna zob. cześnik
 pisarz, notarius 16, 18, 37, 46, 52, 53, 58-60, 71, 89, 103, 108, 113, 120, 127, 128, 157, 207, 218, 240, 290; obowiązki pisarza 100; por. podpis kancelarii królewskiej, scriba 172
 mazowiecki 67
 sądowy 248, 253, 254, 259, 265, 267
 sądu grodzkiego 95, 100, 186
 sądu ziemskiego, notarius terrestris, ziemski 66, 99, 100, 110, 167, 173, 201-203, 211
 wojskowy, notarius exercitus 34
 plebejusze nie dopuszczeni do godności kościelnych 85; plebejusze w kapitułach katedralnych 116, 117, 170, 171
 poborca, exactor, praefectus vectigalium 14-16, 23, 25-27, 35-39, 43, 55-61, 68, 70, 71, 88, 89, 93, 98, 102, 106-108, 120, 122, 123, 126-128, 133, 134, 144, 145, 159, 165, 166, 181, 183-185, 194, 200-203, 206, 207, 226-228, 237, 239-241, 268-271, 281, 282, 286, 287, 291; 313-315; quietatio exactorum 206; por. celnik; nieuczciwy i niedbały; por. kary; poborca winien prowadzić rejestry 70; wykaz poborców 61; wynagrodzenie dla poborców, salaria exactorum, dispensatorium 25, 38, 60, 61, 200, 201, 203
 pobór, contributio, exactio, kontrybucja 11, 14-16, 22-26, 30, 31, 33-40, 43, 52, 55-59, 61, 62, 65, 68-72, 84, 86-89, 97, 101, 102, 104, 106-108, 118, 119, 121, 122, 124-126, 128, 131-134, 137, 142, 144, 147, 158, 166, 180-185, 200, 202, 204, 223-227, 232, 235,

- 237-243, 267-273, 281, 282, 291, 295, 296, 314, 315; pobór od szlachty i chłopów 22-26; sposób ściągania 102; uchylanie się od poboru 191; wynagrodzenie wojewody i kasztelana za czynności przy poborze 15; por. cło, czopowe, łanowe, podatek, pogłównne, registra, szos, taksacja dóbr, targowe, uniwersał poborowy, wojenne, zwolnienie
- podatek, vectigal 50, 84, 92, 98, 115, 116, 122, 129, 147, 160, 193, 195, 235, 236, 243, 283, 289, 294; opodatkowanie duchowieństwa 49, 129, 235; opodatkowanie szlachty 49; por. czopowe, łanowe, pobór, pogłównne, powołowszczyzna, szos, wojenne
- podczaszy, subpincerna 60, 107, 230
- poddany cesarski, subditus Regis Romanorum 256; pruski 244
- podkanclerzy, subcancellarius, succancellarius, vicecancellarius 49, 50, 67, 81, 92, 121, 135, 157, 163, 184, 212, 230, 231, 235, 277, 280, 283, 304, 318, 320; obsada stanowiska 146
- podkomorzy, succamerarius 23, 49, 52, 66, 78, 80, 100, 107, 114, 128, 203, 230, 231, 250, 261, 318, 319; por. granice, sąd graniczny
- podpalenie, incendium 97, 263; podpalacz 263
- podpisek, vicanotarius 99; por. pisarz
- podśudek ziemski, subiudex terrestris 52, 53, 60, 66, 67, 99, 107, 113, 120, 122, 128, 163, 183, 203, 211, 222, 230, 231, 248, 259, 267; por. sędzia
- podskarbi, thesaurarius regni 33, 38, 41, 43, 67, 107, 120, 163, 183, 212, 230, 235, 236, 281, 282, 304, 314
- podstarości, vicecapitaneus 157, 168
- poezja polityczna 147
- pogłównne, exactio personalis 54, 312, 314; od szlachty mazowieckiej, zniesienie 67
- pogrzeb królewski 318, 323
- pokój, odnowienie pokoju polsko-pruskiego 50
- pokuta 266
- pokwitowanie, quietatio exactorum zob. pobór
- Poloni abbates 197
- poradlnie zob. łanowe
- porucznik, praefectus militum zob. dowódca; por. rotmistrz
- posag, dos 253, 264
- poselstwa zagraniczne, do zagranicy 137, 307
- poseł habsburski 242
- posłowie sejmowi passim; kalisy 115, 116; krakowscy, nuntii Cracovienses 194, ich miejsce na sejmikach i sejmach 208; „od szlachty”, „senatorscy” 160; litewscy 272, 277, 280; mazowieccy 194, 243, 265-267; miejscy 273; oświęcimscy 272, 277, 280; poznańscy 115, 116; pruscy 272, 277, 280; sandomierscy 297; liczba posłów wybieranych na sejmikach 223; moc ograniczona poselska 92, 115; pełna moc, plena potestas, plenum mandatum 142, 278, 281; strawnie dla posłów 92
- posłowie zagraniczni 193; węgierscy 214
- pospolite ruszenie, expeditio bellica, publica, expeditio generalis, motio belli 11, 19, 22, 29, 30, 84, 137, 140-142, 147, 148, 151-156, 158, 169, 173-175, 180, 195, 213, 274, 276, 278, 280, 283, 285, 289, 290, 292, 294, 296, 297, 300, 305, 307, 309, 310; bezpieczeństwo punktu zbornego 279; duchowieństwo dawać winno zastępców 274, 278; duchowni nie będący kapłanami mają obowiązek pospolitego ruszenia 276, 279; gotowość wojenna 64; obowiązek sołtysów 275, 279; obowiązek stawieństwa pod chorągwią swojej ziemi 153; obowiązek synów szlachty i ziemian 275, 279; opuszczenie pospolitego ruszenia 153; szlachta ma w pospolitym ruszeniu służyć bezpłatnie 275, 279; terminy stawienia się 323; por. chorągiew, dowódca wojskowy, hetman, kara, kasztelan, wici, wojewoda, wojna, wyprawa wojenna
- postulaty:
- lwowskie szlachty 160
 - poselskie, postulata nuntiorum 193, 214, 234, 235, 294
 - szlacheckie, postulata nobilitatis 288, 289
 - sejmu krakowskiego 1546-1547 r. 284
 - senatorów 234, 235
- poświętne (opłata) 252, 263
- potwarz zob. fałszywe oskarżenie
- potwierdzenie praw Mazowsza zob. generalne zatwierdzenie praw
- powinności i ciężary mazowieckie, zniesienie 65
- powołowszczyzna, powołowszczyzna 286
- pozew, citatio 99, 135, 200, 248, 250, 251, 254, 259, 288, 299; concitatio, adcitatio, przypowiaś, przypozew 99, 250, 254, 265, 299; do niewłaściwego sądu 253, 262, 264; położenie pozwu, positio citationis 250, 261
- ostateczny, peremptorius 165
- zadworny, citatio post curiam 176
- pożar, incendium 95
- praca przymusowa ujętych zbiegów 96
- prawo, ius passim; publikacja prawa 80, 149, 154, 315, 316; ustaw na sejmikach 154; in omnibus oppidis et villis 187, 188; sprzeczności w prawie 250; por. artykuły, edykty, egzekucja praw, generalne zatwierdzenie praw, kodyfikacja, konstytucje sejmowe, korektura, ordynacja, postulaty, przywilej, statut

- boskie, ius divinum, lex divina 110, 169, 209
chełmińskie, chełmskie, ius Culmense Theutonicum 267, 299
górnice 273; przywilej górniczy 273
kanoniczne, duchowne, ius canonicum 135, 252, 253, 263, 264
ludzkie, ius humanum, lex humana 110, 209
magdeburgskie, ius Maideburgense, Theutonicum 210, 299; miejskie 253
mazowieckie 50, 265, 267; odrębności prawne mazowieckie 49, 51; spadkowe kobiet na Mazowszu 93, 110
naturalne, ius naturale 110
nieodpowiednie 266
odkupu, reemptionis bonorum 222
patronatu, ius patronatus 53, 66, 171, 263
powszechne, ius commune 139
rybołówstwa 190
sądowe 49
składu, ius emporii, depository 245, 255
wieczności wpisów, robur perpetuae firmitatis 215, 222, 229
wiejskie 253
wychodu chłopów 209
ziemskie, ius terrestre 113, 168, 210, 252, 253, 263, 264
privilegium fori (kościoła) 288
proces, processus iudiciarius 100; puncta in iudiciis terrestribus et castrensibus observanda 99; deliberacja (przerwa w procesie) 250, 261; ekscepcja 254; proces o wydanie poddanego 210; o naruszenie w posiadaniu 251; o zabójstwo 248; o zbiegłych poddanych 249, 250; rewizja procesu 299; wstrzymanie biegu sprawy, inhibito 168; zawieszenie procesu 299; por. akcesoria, apelacja, dylacja, ewokacja, Formula Processus, intromisja, mocja, pisarz, podsędek, pozew, prokurator, przysięga, sąd, sądownictwo, sędzia, spory, termin, woźny, żałoba
profesorowie zob. nobilitacja; por. Uniwersytet; nobilitowani mogą zakupywać dobra ziemskie 136; uczestniczą w pospolitym ruszeniu 136
projekt kodeksu zob. kodyfikacja
prokurator (zastępca stron) 251, 254, 258, 261, 262, 264, 265, 267
propozycje od tronu 283
przedawnienie, praescriptio, praescriptio triennalis 100, 168, 219
przedłużenie, prorogatio statuti contra homicidas 134, 135
przekazanie władzy królowi Zygmuntowi Augustowi 297
przekupstwo, corruptela 106, 116, 125, 143, 205, 225, 269
przełożeni klasztorów, Opaci mają być Polakami 167
przemyt 245
przestępstwo, zbrodnia, crimen 95; popełnione przez szlachtę w miastach 18, 167; por. apostazja, bluźnierstwo, czary, fałszerstwo, grabież, gwałt, herezja, kradzież, krzywda, lichwa, obnażenie miecza, obraza, oszustwo, podpalenie, przekupstwo, przemyt, rabunek, rozbój, sprzysiężenie, świętokradztwo, zabójstwo
przymierze, foedus 307
z Mołdawią 11
z Turcją 276
przyzew, concitatio zob. pozew
przrzeczenie, sponsio 219
przysięga, przysięga cielesna, iuramentum, iuramentum corporale 11, 16, 25, 36, 40, 55, 56, 59, 69, 71, 73, 83, 89, 95, 96, 99, 108, 134, 138, 140, 143, 145, 158, 159, 165, 166, 171, 172, 176, 178, 183, 185, 190, 193, 198, 207, 210, 211, 217-220, 223, 229, 233, 240, 245, 246, 248, 251, 255, 257, 259, 262, 268, 271, 286, 299, 303-305, 307, 319; formuła przysięgi 21, 319; ślub rycerski 193; współprzysięga 112
koronacyjna 76, 77, 303
królewska Zygmunta Augusta, iuramentum regium, iusiurandum 139, 147, 149-151
kupiecka, iuramentum mercatorum 219
po dojściu do pełnoletności 72, 81-83
taksatorów dóbr 20, 21
przywilej, privilegium, immunitas 77, 80-83, 94, 98, 116, 134, 135, 137, 139, 150, 151, 156, 164, 236, 244-246, 255, 257; interpretacja przywilejów 175; kontrola przywilejów 256; rewizja przywilejów kościoła, miast, Prus 137-139; unieważnienie przywilejów sprzecznych z prawem powszechnym 139; por. cło, generalne zatwierdzenie praw, immunitet, prawo, privilegium fori, statut cechowy 216
celny 193, 196
Czerwiński 1422 r. 171
dla szlachty powiatu błońskiego 93
górnicy 273
Jedlnieński 1430 r. 172
kościół na Spiszu 298
mazowieckie 63, 65, 66, 222, 266
miejskie (Bochni 302; Gdańska 198, 302; Kamieńca Podolskiego 243; Krakowa 228, 302; Lwowa 243, 284, 302; Warszawy 295; Wiślicy 302; Wschowy 302)

- nieszawskie 1454 r. 96-98, 100, 169
 płockie 194, 209-212
 pruskie 189, 190
 rodziny królewskiej 215
 super telonea et vectigalia 236
 targowe 193
 ziemi wiskiej, terrae Visnensis 179
 publikacja prawa, normy prawnej; por. prawo
- Rabunek 97, 137; rabuś, praedo 97; por. grabież, rozbój
 rada wielk książęca Litwy 63
 reces królewski 302, 305-310
 reforma zob. kodyfikacja, korektura praw; reforma
 monetarna 11; reforma sądownictwa 297
 reformacja, nova dogmata 167; por. herezja referendarz,
 referendarius 94, 173, 304
 rejestra, rejestry, rejestry 252, 253
 conscriptionis 202
 contributionum 206, 207
 exactionis 203
 mercatorum 219
 poborowe 226, 227, 240, 270
 telonei 287
 rektor Scholae 136
 rękojemstwo, poręczenie 266
 rękojmia, fideiussio, cautio verbalis 220
 rewizorowie korektury praw zob. korektura
 rewizja zob. proces
 rewizja przywilejów kościoła zob. przywilej
 rękojemstwo, fideiussio 195, 209-211
 rokosz lwowski (wojna kokosza) 147, 160, 162, 194;
 proces przywódców 162
 rotmistrz, rothmagister 34, 194, 214, 274; por. dowódca
 wojskowy
 rozbój 129, 190, 252; rozbójnicy, praedones et
 grassatores 191
 rozgraniczenie zob. granice, spory graniczne
 rozwód 253
 rybołówstwo 190, 191
- Sakramenty (sprawy o) 263; „świętości kościelne” 252
 saliny 53; por. żupy
 salvus conductus zob. list żelazny
 sąd, iudicium, passim; absencja propter infirmitatem
 259; bezpieczeństwo sądu, securitas iudiciorum
 (zakaz wnoszenia broni) 175, 198; obraza sądu 250,
 261; sądy winny działać do trzecich wici 285, 292,
 296, 300, 311; zawieszenie sądów 155; por.
 apelacja, dylacja, egzekucja wyroków, ewokacja,
 kara, list inhibicyjny, odpowiedzialność, pisarz,
 podsędek, pozew, prawo, proces, prokurator,
 przedawnienie, przestępstwo, sądownictwo, sędzia,
 spory, termin, wadium, więzienie
 asesorski 288
 duchowny 242, 252, 253, 262-264, 267; właściwość
 99; por. ubodzy
 generalny, iudicium generale (wiecowy) 222
 graniczny 250; iudicium inter Ducatus Lithuaniae,
 Prussiae et Masoviae 53, 66
 grodzki, iudicium castrense, officium castrense 27-
 30, 37, 52, 58, 65, 98, 99, 152, 165, 166, 171, 172,
 176, 200, 220, 222, 229, 231, 250, 251, 261, 262,
 264, 267, 299; kaliski 231;
 komisarski 247, 250, 258, 261
 komisarialny, commissoriale 299
 królewski, Tribunal Regis 109, 153, 165, 166, 173,
 175, 189, 190, 193, 219, 220, 247, 251, 258, 262,
 263, 273, 297, 298
 miejski, ius civile 167, 168, 264; poznański 231
 ostatniej instancji 242
 podkomorski, succamerariale 259, 299
 sejmowy, iudicium conventionale 99, 100, 162, 165,
 174, 175, 178, 223, 301
 vicesgerensa 53, 266
 wiecowy, wiec, iudicium colloquiale, colloquium
 247, 248, 258-260, 265, 299
 wiejski 264
 wojewody, in causis levioribus 189
 ziemski, iudicium terrestre 29, 30, 52, 65, 98, 99,
 101, 110, 113, 135, 165, 168, 169, 173, 175, 176,
 189, 190, 199, 206, 210, 211, 223, 224, 226, 231,
 239, 247, 248, 250, 251, 254, 258, 259, 261, 262,
 264, 265, 267, 299
- sądownictwo, jurysdykcja sądowa 27, 28; reforma
 sądownictwa 297; wymiar sprawiedliwości 129
 kościelne 242; por. privilegium fori, sąd duchowny
 mixti fori 253, 264
 wybór forum sądowego 252, 263, 264; por. sąd
 scholastyk 94, 318, 319
 sejm, conventio, conventus generalis passim; conventus
 electionis 80, 81; miejsce i sposób obrad 288;
 odroczenie sejmu 272; opuszczenie obrad 160;
 litewski 294; obozowy (rokosz) 147; sejm ma się
 odbywać blisko granic Litwy, w Parczewie lub
 Lublinie 306, 307; sejm walny ma być w Piotrkowie
 219, 246, 257; por. instrukcje poselskie, konstytucje
 sejmowe, legacja, listy sejmowe, posłowie sejmowi,
 postulaty, propozycje od tronu, sejmik, uchwała,
 zerwanie obrad;
 sejm:
 piotrkowski 1496 r. 157, 166, 169, 233, 255, 312,
 314, 315, 317; por. statuty
 piotrkowski 1501 r. 315

- piotrkowski elekcyjny 1501 r. 317-319
 krakowski koronacyjny 1502 r. 319
 piotrkowski 1503 r. 96, 320-322
 radomski 1505 r. 96, 101-103, 116, 117, 157, 169-171, 323
 lubelski 1506 r. 324
 krakowski koronacyjny 1507 r. 97, 98, 157, 173, 198, 326
 krakowski 1508 r. 98, 327
 piotrkowski 1509 r. 284
 piotrkowski 1510 r. 93, 96-98, 100-102, 114, 134, 152, 157, 163, 167, 171
 piotrkowski 1511 r. 97, 99, 100, 167, 171
 krakowski 1515 r. 161
 piotrkowski 1519 r. 96, 98-100, 161, 167
 toruński 1519 r. 15, 25, 38, 97, 162, 167, 168
 bydgoski 1520 r. 96, 100, 101, 152, 275
 piotrkowski 1523 r. 96, 98, 100, 101, 152, 167, 178, 260
 piotrkowski 1525-1526 r. 14, 19, 27, 42
 krakowski 1527 r. 11-30, 42-44, 47, 174
 piotrkowski 1527-1528 r. 31-49, 53, 90, 174, 236, 293
 warszawski 1528 r. 65, 67
 warszawski 1529 r. 49-62
 piotrkowski 1529-1530 r. 63-76, 174, 236
 krakowski koronacyjny 1530 r. 76-83, 91
 piotrkowski 1530-1531 r. 84-90
 krakowski 1531-1532 r. 92-114, 157, 169, 171, 174, 197, 199, 212, 228
 piotrkowski 1533 r. 85, 115-121
 piotrkowski 1534 r. (styczeń) 122-128
 piotrkowski 1534 r. (listopad-grudzień) 129-136, 142
 piotrkowski 1535 r. 137-145, 173
 krakowski 1536-1537 r. 146-160, 171, 246, 266, 303
 piotrkowski 1538 r. 160-192, 197-199, 217-219, 221, 236, 245, 247, 255, 258, 286
 krakowski 1538-1539 r. 193-213, 231, 233
 krakowski 1540 r. 214-233, 245, 246, 286
 piotrkowski 1542 r. 234-241, 244, 245, 255, 267
 krakowski 1543 r. 242-272
 piotrkowski 1544 r. 272-282
 krakowski 1545 r. 283-287
 krakowski 1545-1546 r. 288-293, 297, 302
 krakowski 1547 r. 284, 294-296
 piotrkowski 1547-1548 r. 297-300
 piotrkowski 1548 r. 301-311
 sejmik, diaeta, sejmik ziemski, conventio, conventus particularis, comitium minus 12, 14, 15, 20, 25, 27, 58, 66, 92, 101, 115, 137, 140, 142, 147, 154, 169, 176, 194, 206, 208, 223; dla taksacji dóbr 14
 generalny prowincjonalny 11, 99, 170; generalny w Kole, conventus Colensis 116, 138, 142, 144; generalny w Nowym Korczynie, nowokorczyński 137, 320, 322
 posejmowy 115, 116, 137
 przedsejmowy 11, 49, 84, 92, 115, 122, 129, 137, 146, 193, 214, 234, 242, 288, 294, 297, 301
 lubelski, przeniesiony z Urzędowa do Lublina 101
 mazowiecki 53, 109
 opatowski, w Opatowie 116
 proszowicki, w Proszowicach 137, 324
 pruski, malborski, comitia in Marienburg 189, 190, 277, 280, 289
 raciański, w Raciażu 116
 radziejowski 188
 warszawski 109
 wielkopolski, w Środzie Wielkopolskiej 11, 92, 115, 116, 146
 wschowski, conventus Wschovens 216
 sekretarz 230; sekretarz królewski, officialis cancellariae 67, 94, 137, 212, 220, 234, 304; por. kancelaria królewska
 senatorowie passim; wota senatorskie 297
 senior Iudaeorum 99
 sędzia, iudex 42, 53, 60, 65-67, 71, 89, 94, 98, 107, 113, 114, 120, 127, 128, 178, 179, 188, 198, 201, 203, 211, 250, 251, 259, 262, 266, 267, 319
 delegowany albo komisarz 189
 grodzki 95, 99, 168, 173, 175, 248, 250, 261; grodzki starosta lub podstarości 259; powinien być posesjonatem 259
 ziemski 99, 100, 222, 230, 248-250, 259, 261
 sędzia, podsądek, pisarz wybierani 67
 Por. podsądek, pisarz
 skarb królewski, fiscus, thesaurum 92, 111, 200, 218, 297; Reipublicae 223; pruski, aerarium publicum terrarum Prussiae 190
 skargi na bezprawia poborców zob. poborca
 służy kościelni 253; służy kościelni nie podlegają sądom duchownym 263
 służba wojskowa zagraniczna 49
 Sobór Trydencki, poselstwo 294
 sołtysi w dobrach duchownych 175
 sól 98; por. saliny, żupy; cena soli 53
 sal extraneum et ultramarinum 53, 84, 90
 sal Pruthenicum 53
 sal Ruthenicum 90
 splaw rzeczny 178, 190; wiślany, liber transitus per Wisslam 53, 66, 75; por. wolność żeglugi
 spory, kontrowersje 254; spory graniczne 171, 177, 189; por. dobra

- sprawy urzędników, *causae officii* 220
 sprzysiężenie przeciw królowi 214
 starosta, *capitaneus passim*; *officium capitaneale* 167;
absentia in capitaneatu, nieobecność 172;
 jurysdykcja starosty 99, 215; obowiązki 95-97, 132-134, 144, 152-154, 325-329; obowiązki celne 286, 287; obowiązki przy poborze 228, 291, 295;
 niedbale pełnione 104, 126, 127, 144, 145, 157, 159, 176, 208, 218, 228, 241, 245, 256; pozbawienie urzędu 186, 259
 generalny, *capitaneus generalis* 15, 16
 mazowiecki 179; por. *vicesgerens*
 pograniczny, obowiązki 245, 256
 wielkopolski 215
 tenutariusz 101, 127, 166, 186, 187
 uchylanie się od sądownictwa starosty, *declinatio iurisdictionis capitanealis* 99; por. sąd grodzki
 statut, *statutum passim*; *statuta contraria* 261; *contra homicidas*, *prorogatio* 130, 134, 135
 statuty:
 Aleksandra 1505 r. 170
 Jana Olbrachta 1493 r. 96
 Jana Olbrachta 1496 r. 95-98, 100, 103, 117, 166, 169-171, 199, 216, 247, 248, 256, 259; por. konstytucje, sejm
 Kazimierza Wielkiego 101, 173, 275
 krakowskie 1531/1532 r. 169
 księcia Janusza III o mężobójcach 1525 r. 93, 111, 113
 mazowieckie 51, 63, 65
 piotrkowskie 59-98, 100, 102, 103, 114, 117, 169-171, 199, 216, 247, 256, 314; piotrkowskie 1510 r. o mężobójcach 93, 111-113; por. konstytucje, zabójstwo
 toruński 167
 warcki 1423 r. 97, 98
 Stolica Apostolska, *Sedes Apostolica* 18, 103, 156, 171, 221, 234, 252; por. Kuria Rzymska
 stolnik, *dapifer* 107
 straż graniczna, *custodes in finibus regni* 17; straż graniczna od strony Turcji 275, 278
 strzeżenie granic zob. granice
 sułtan, cesarz turecki, *Turcorum imperator* 35, 68, 244, 276, 278, 280, 286, 314, 320
summus pontifex Romanus zob. Ojciec św.
 symonia 252, 263
 synod, *synodus* 99, 174, 276, 280; synod prowincjonalny piotrkowski 116; zob. *Concilium Basiliense*
 szafarz 193
 szkody, *damna*, *praeiudicia* 97, 111, 113, 165, 166, 171, 178, 251, 264, 268, 287; wymiar sprawiedliwości 153; sposób dowodzenia 165;
 kradzież ryb 153
 niszczenie pasiek 153
 polne w zasiewach 95
 sąsiedzkie 101
 wojskowe, *damna et detrimenta* 15, 16, 33, 34, 101, 152-154, 156, 180, 202, 221, 275, 279
 szlachta, *nobilitas passim*
 jej poddani nie podlegają sądom miejskim 190
 nie ma prawa więzić mieszczan lub ich poddanych 190
 uboga, mazowiecka zwolniona od poglównego 54
 szos, *schoss*, *exactio civilis* 16, 23, 24, 26, 36, 38, 56, 58, 69, 70, 86-88, 105, 106, 118, 119, 121, 124, 125, 131, 132, 143, 182, 204, 205, 224, 225, 238, 239, 268, 269
 sztuki wyzwolone (w Uniwersytecie), *artes liberales* 135
 Śledztwo w sprawie śmierci księcia Janusza III 32, 47, 48
 świadek, *testis* 95, 112
 świętokradztwo, *sacrilegium* 153, 252, 263
 Taksa celna 74, 75
 taksacja dóbr, *taxatio fundorum, bonorum*, oszacowanie 11, 12, 14, 19-21, 27, 30-32, 44, 45, 56, 76, 84, 193
 duchownych 18, 20
 taksator 14, 20, 21, 27, 44
 taksy cen, *pretia rerum* 98
 na towary dla pospolitego ruszenia 152, 153
 wojewodzińskie 168, 256; dla Mazowsza 179
 taksy opłat dla pisarzy ziemskich i grodzkich 100
 targ, targ wolny, *forum liberum, libera venditio in nundinis* 52, 66, 169
 targowe, *forale* 165, 178, 267
 teloneum zob. cło
 teologia (w Uniwersytecie) 135
 termin sądowy, rok 13, 28, 29, 52, 93, 95, 113, 114, 223, 248, 250, 262, 265, 298, 299; odkładanie, zawieszanie, *limitatio terminorum iudicialium* 246, 248, 259, 298-300; por. dylacja; przypowieszczony rok 250
terminus peremptorius, termin zawity 112, 135, 210, 211, 249, 260
 sądu królewskiego 219, 220
 sądów wiecowych 247, 258, 259
 sądów ziemskich, *termini terrestres* 28, 29, 211, 247, 248, 258, 259
 testament 253, 264
 towary spławiane Wisłą 75; por. spław rzeczny
 turecka granica 278

- Ubodzy i samotni podlegają sądom duchownym 252, 263
- uchwała o Litwie, Prusach, Oświęcimiu i Zatorze bez posłów tych ziem 277, 280
- uchylanie się od sądownictwa starosty, *declinatio iurisdictionis capitanealis* 99
- unia 301
- monetarna Korony i Prus 289
 - z Litwą 234, 242, 244, 245, 255, 272, 288, 306, 308, 309, 317
 - z Mazowszem 65, 288
 - z Oświęcimiem i Zatorem 242, 244, 245, 272, 288;
 - por. inkorporacja
 - z Prusami 242, 244, 245, 272, 288; por. inkorporacja
- uniwersał poborowy, *litterae univerales* 12, 14, 22-26, 31, 34-38, 39, 50, 54-58, 63, 68-70, 72, 76, 78-80, 84, 86-88, 92, 104-107, 115, 116, 118-120, 122, 124-127, 129-133, 138, 142-144, 148, 161, 180-184, 193, 194, 204-208, 214-216, 223-227, 234, 235, 237-240, 242, 243, 249, 267-270, 273, 312; por. pobór królewski 92, 283, 288, 297; królewski sejmowy 129, 242, 249, 272
- o czopowym, *de exactione ducillari, exactio ducillorum* 24, 26, 31, 35, 36, 38, 39, 59, 63, 64, 70, 71, 84, 88, 89, 93, 107, 108, 126, 127, 132-134, 138, 143-145, 158, 159, 161, 183, 185, 207, 208, 215, 227, 228, 235, 240, 241, 243, 270, 271, 273, 281, 282, 288-291; por. czopowe
 - o monecie polskiej i litewskiej 187, 188
 - o obronie 323, 324
 - przeciw zabójcom 114
 - sejmowy 146, 284
 - w sprawie korektury prawa 122
 - zakazujący importu soli 89
- Uniwersytet, *Studium Generale Cracoviense* 130, 135, 136; *rector Scholae* 136; Uniwersytety, *Universitates* 136; por. *Gymnasium*, nobilitacja, profesorowie
- urząd:
- grodzki, *officium capitaneale* 167, 176; por. sąd grodzki, starosta
 - miejski nie dla cudzoziemców 193
 - ziemski, dla *terrigenów* 172; por. sąd ziemski, pozbawienie urzędu 113
- urzędnicy, *officiales, dignitarii terrestres* 20, 23, 94, 96, 101
- elekcja urzędników 113
 - mają być indygenami 258
 - mają być posesjonatami 247, 258
 - mają uczestniczyć w sądach wiecowych 248
- wynagrodzenie, *proventus officialibus et dignitariis* 98
- urzędy, dostojęstwa, dygnitarstwa 267; komu mają być nadawane 52, 146, 173, 189, 288; mają być nadawane na początku sejmiku 247; mazowieckie dla osiadłych na Mazowszu 52, 66, 146; pozbawienie urzędu 113, 247, 259
- Por. burgrabia, celnik, chorąży, cześnik, deputat, dowódca, hetman, *incompatibilitas*, kanclerz, kasztelan, komornik, krajczy, kuchmistrz, legat, łowczy, magister dworu królowej, marszałek, pisarz, poborca, podczaszy, podkanclerzy, podkomorzy, podpis, podsędek, podskarbi, podstarości, posłowie, referendarz, sekretarz, sędzia, starosta, stolnik, szafarz, taksator, *vicesgerens*, wojewoda, woźny, żupnik
- Vicesgerens* 324, 325; *vicesgerens regius*, mazowiecki 52, 53, 63, 113, 179, 266, 288; uprawnienia sądowe 66
- Wadium 93, 110, 111; kaucja sądowa 93; kocz 249, 260; zakład 254
- wasal królewski 190
- Wawel, *arx Cracoviensis, Castrum Cracoviense* 147, 151
- wiano, *dotalitium* 264
- wiec zob. sąd wiecowy
- wici, *litterae restium* 13, 29, 30, 138, 140-142, 148, 155, 156, 195, 212, 213, 275, 276, 278, 279, 283, 285, 289, 291, 292, 294-296, 298, 300, 302, 307, 309-311, 315-317, 319-321, 329
- wieża zob. kara, więzienie
- więzienie, *turris, carcer* 112, 135, 210, 233; śmierć w karczerze 112; wieża dolna, na dnie 249, 250, 266; *in fundo turris* 260; w wieży, *sessio turris* 302 zob. kara
- wojenne, *contributio* 55
- wojewoda, *palatinus passim*; ma nadzorować cechy i handel 98, 245, 256; ma nadzorować miary i wagi 256; obowiązki przy pospolitym ruszeniu 152; publikacja ustaw wojskowych 154; wojewoda mołdawski (wołoski) 11, 31, 84, 104, 118, 160, 318, 322, wojewoda niedbały 256; wynagrodzenie wojewody 15; zwyczaje swych województw ma spisywać 95; wicewojewoda 168; zaniedbywanie obowiązków 168
- województwo, *palatinatus passim*
- wojna 255
- kokosza zob. rokosz
 - wojna z Mołdawią 104, 118, 162
 - wojna z Moskwą 122, 137

- wojna z Tatarami 118, 142, 314, 320-322, 325-329
 wojna z Turcją 242, 255, 272, 314, 320, 326, 327;
 Księstwa Oświęcimskie i Zatorskie winny w niej
 uczestniczyć 277; Litwa winna w niej uczestniczyć
 276, 277, 280; mieszczanie opłacać winni żołnierzy
 na wojnę 274, 278; Prusy Książęce winny w niej
 uczestniczyć 277, 280; Żydzi opłacać winni podatek
 na wojnę 275, 278
 wojna z Wołoszą 142
 wojski, tribunus 209, 301, 319
 wojsko:
 wykazy liczby w poszczególnych ziemiach 33, 34
 wojewódzkie, milites ex palatinatibus 219
 wojsko zaciężne, milites mercenarii, stipendiarii 16,
 31, 33, 34, 101, 118, 180, 188, 200, 202-204, 221,
 223, 322
 disciplina militaris 33
 wolność:
 targowa 169
 wyjazdu z Rzeczypospolitej 246, 257
 żegluga rzecznej 190; por. spław rzeczny, żegluga
 woźny, ministerialis terrestis, tribunus 113, 166, 173,
 210, 211; woźny sądowy 249, 250, 253, 267; relacja
 woźnego 249, 260
 wyderkaf, widercoff, widerkow 22, 180, 252, 253
 wykaz dostojników obecnych na sejmie 302, 304
 wymiar sprawiedliwości zob. sądownictwo
 wynagrodzenie:
 dla korektorów prawa 128
 deputatów ad dispensandam pecuniam 201
 egzaktorów, salarium exactoris 25, 38, 60, 61, 200,
 201, 203
 kasztelanów, za udział w poborze 13, 201
 wojewodów, za udział w poborze 15, 201
 wypowiedzenie posłuszeństwa (groźba) 297
 wyprawa wojenna, expeditio bellica 101, 147, 272, 274,
 315, 317, 320-322, 324-328; wymarsz na wojnę,
 ciągnięcie na wyprawę, profectio ad bellum 152, 275,
 279
 wyrok, posłuszeństwo wyrokowi 190; por. proces, sąd,
 sądownictwo
 Zabezpieczenie, cautio 220
 zabójstwo, homicidium, parricidium 93, 101, 111-114,
 129, 134, 135, 162, 174, 176, 199, 215, 216, 233,
 248, 249, 259, 260, 266, 302
 piotrkowski statut o zabójstwie, zniesienie 199; por.
 statut
 dokonane przez sługę na polecenie pana 249, 260
 duchownego 252, 263
 szlachcianki 112; szlachcica przez plebejusza 96,
 215, 228; szlachcica lub szlacheckiego poddanego
 w mieście 168
 ojcobójstwo, matkobójstwo, bratobójstwo,
 siostrobójstwo, małżonkobójstwo 112, 260
 udzielenie pomocy zabójcy 112
 uwięzienie zabójcy 112
 w obronie koniecznej 249, 260
 z przypadku, casuale 249, 260
 zachowywanie porządku w obozie 153, 154; por.
 disciplina militaris
 zaciąg wojskowy 195
 zajązdz, invasio domus 95, 97; napad na dom 129
 zakaz, inhibitio 100;
 apelacji do Rzymu 235
 eksportu koni 175
 eksportu skór 175
 eksportu towarów na Śląsk i do Węgier 45, 46, 197
 głoszenia nowych doktryn 257
 handlu po wsiach 191
 handlu ze Śląskiem 16, 17, 218
 handlu z Węgrami 218
 importu ksiąg heretyckich 246, 257
 importu soli (externi alias ultramarini) 89, 90, 179,
 181
 łowiectwa na obcych gruntach 191
 łowiectwa po lasach kmieciom 191
 monety świdnickiej 235
 noszenia broni kmieciom, z wyjątkiem sołtysów 191
 podróży do krajów heretyckich 232; na Śląsk
 17, 18, 32, 45, 46, 64, 72, 161, 174, 186, 187, 218,
 234-236; do Węgier 161, 174, 186, 187, 218, 235,
 236; oclusio itineris in Slesiam et Hungariam 161,
 197, 234, 245, 256, 286; zniesienie zakazu 64, 72
 posiadania dóbr ziemskich przez mieszczan 146,
 170, 247, 258
 pozywania świeckich przed sąd duchowny 99
 służby w obcym wojsku 162, 188, 234-236
 wyjeżdżania z Korony ze zbrojnymi pocztami 246
 wywozu bydła 286
 wywozu srebra 284, 302
 zawieszania i odkładania roków sądowych 246
 zniesienie 64, 72
 Zakon Niemiecki 129
 zamek obronny, arx, załoga 29, 148, 156, 275, 279

- zapis 253, 254, 264, 265; zapis w księgach zob. księgi
zaraza, mór, pestilentia 211, 234, 242, 246, 272, 273
zarządcy dóbr królowej Bony mają być Polakami 198, 217, 229
zastaw, pignus 99, 169, 253
zatwierdzenie, confirmacja praw zob. generalne zatwierdzenie praw; zatwierdzenie praw Bełza, Bochni, Gdańska, Krakowa, Lwowa, Słomnik, Wiślicy, Wschowy 302; zatwierdzenie praw kapituł: krakowskiej, poznańskiej, wrocławskiej 302
zawieszenie, inhibito zob. proces
zbiegli chłopci, zwrot 53; zbiegostwo chłopów z Mazowsza 66; zbiegostwo chłopów, poddanych 99, 100, 169, 175, 249, 259, 260, 266; synów kmiecych, sług 169
zbrodnia, crimen zob. przestępstwo
zerwanie obrad 115
zjazd w Kole 1538 r. 242
złodziej, fur 263
złoty, aureus 40, 41; modus cudendi aureorum 31, 40
zranienie, vulneratio, mutilatio 96, 168, 176, 197, 210, 211, 252, 263; okazywanie ran, probatio vulnerum 99; szlachcica przez plebejusza 96, 197, 215, 228
zwolnienie:
od cła 218, 287
od obowiązku budowy mostów i grobli 177; por. budowa
od obowiązku pospolitego ruszenia 173; por. pospolite ruszenie
zniszczonych miast, wsi i osad od poboru 105, 118, 125, 132, 143, 182, 205, 225, 238, 268; por. pobór
Zwód Prażmowskiego, Goryńskiego 111
zwyczaj, consuetudo antiqua, inveterata, consuetudo vetus, vetera, mos antiquus, vetus 16, 29, 30, 34, 39, 51-53, 59, 65, 66, 71, 74, 79, 81, 83, 87-89, 95, 106, 108-111, 119, 125, 126, 134, 139-141, 145, 148, 151, 152, 155, 156, 158, 163, 166, 175, 176, 178, 179, 185, 189-191, 204, 207, 209-212, 219, 222, 227, 231, 240, 248, 253, 258, 263, 266, 268, 270, 274, 279, 285, 287, 290-292, 296, 300, 312, 315, 318, 321-328
consuetudo seu potius abusus 238
zwyczaje mazowieckie 265, 266
Żałoba (skarga) 254
żegluga wolna, libera navigatio fluviorum 97; por. wolność, spław rzeczny
żołd, stipendium, pecunia militibus 15, 16, 31, 33, 61, 201, 202, 219
żołnierze zaciężni, milites mercenarii 142, 290
żupnik, zupparius 212
żupy 180, 181, 313; zuppa Cracovienses 90; por. saliny
żywność dla wojska, pabula 154
Żydzi:
nakaz noszenia żółtych biretów 169, 170
nie mają być poborcami cła 169
ograniczenie prawa do handlu 169
opłacać mają podatek na wojnę 275, 278
opłacać mają pogłównne 313
przywilej ks. Bolesława Pobożnego 170
żydowskie małżeństwa 297